

Prezentul raport de activitate a fost elaborat pentru evaluarea managementului de către Consiliul Județean Bihor, denumit în continuare autoritatea, pentru Muzeul Țării Crișurilor, denumită în continuare instituția, aflată în subordinea sa, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare ordonanța de urgență, precum și cu cele ale regulamentului de evaluare.

În calitate de Director General-Manager, subsemnatul, Aurel Chiriac, am întocmit prezentul raport în baza următoarelor criterii de evaluare:

1. evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent;
2. îmbunătățirea activității instituției;
3. organizarea/sistemul organizațional al instituției;
4. situația economico-financiară a instituției;
5. strategia, programele și implementarea planului de acțiune pentru îndeplinirea misiunii specifice instituției, conform sarcinilor formulate de autoritate;
6. evoluția economico-financiară a instituției, pentru următoarea perioadă de management, cu menționarea resurselor financiare necesare de alocat de către autoritate.

În conformitate cu prevederile contractului de management, datele și informațiile din prezentul raport sunt aferente perioadei: de la 1 ianuarie 2018 la 31 decembrie 2018, reprezentând a treia evaluare.

A. Evoluția instituției în raport cu mediul în care își desfășoară activitatea și în raport cu sistemul instituțional existent

1. Colaborarea cu instituții, organizații, grupuri informale care se adresează aceleiași comunități;

În 2018, Muzeul Țării Crișurilor, instituție subordonată Consiliului Județean Bihor, a colaborat permanent cu o serie de instituții culturale, asociații, autorități locale și județene, instituții de învățământ etc. în vederea organizării manifestărilor cultural-științifice derulate la sediul instituției muzeale orădene sau în afara acesteia:

Colaboratori și parteneri pe plan local:

Teatrul Regia Maria, Primăria Oradea:

- Expoziția **Portretele Marii Uniri de la 1918**

Facultatea de Arte, Departamentul de Arte Vizuale – specializarea Design vestimentar, Universitatea din Oradea, Facultatea de Arte – Departamentul de Muzică, UAP Oradea, S.C. Model Management S.R.L., Evenimente Oradea:

- **Gala diplomelor 2018**

Consiliul Județean Bihor:

- Expoziția **Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci**
- Expoziția **Dincolo de frumusețe. Dolomiții și emigranții săi**
- **Salonul Internațional de Artă Naivă**
- **Expoziția Națională de Artă Naivă din România**
- Expoziția **Heliogravuri și litografii după lucrările lui Vincent van Gogh și Auguste Renoir, din colecția de artă Thomas Emmerling, Nürnberg (Germania)**
- Expoziția **Vârsta de aur a seturilor LEGO (1970-1990) și expoziția De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor**
- **Zilele Muzeului Țării Crișurilor**, ediția a XXII-a
- **Tîrgul Meșterilor Populari din România**, ediția a XXV-a
- Școala de vară intitulată „**Centenarul Marii Uniri**”

Uniunea Artiștilor Plastici Români, Filiala Oradea:

- Expoziția **Oglinzi oglindite**

Muzeul Unirii din Alba Iulia, Facultatea de Istorie a Universității din Oradea, Serviciul Județean Bihor al Arhivelor Naționale, Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” – Filiala Oradea:

- Expoziția dedicată Centenarului României Mari și intitulată **Bihorul „... la spargerea lumii” (12 octombrie 1918-20 aprilie 1919)**

Revista *Familia*:

- Expoziția **Reviste și cărți ale Unirii**;
- **Întîlnire cu scriitorul Radu Ulmeanu** și lansarea cărții acestuia, *Siberii*
- Lansarea cărților scriitorului Sergiu Radu Ruba, **Nu înțeleg ce mi se întîmplă și Scene, explorări, condeie – dialoguri salvate**

- Prezentarea cărții lui Adrian Copăceanu, **Așteptarea**

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, Muzeul Țării Crișurilor, Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Bihor:

- **Salonul Internațional de Artă Naivă**

Inspectoratul Școlar Județean Bihor, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”, Episcopia Ortodoxă Română, Episcopia Greco-Catolică, Muzeul Unirii din Alba Iulia:

- Școala de vară intitulată „**Centenarul Marii Uniri**”

UAPR Oradea:

- Expoziția **Oglinzi oglindite**

Asociația Artiștilor Naivi din România și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, Revista *Familia*, Transilvania Tour, dl. Ioan Degău, Cinema Palace Oradea, Inspectoratul Școlar Bihor și Liceul de Arte Oradea:

- **Expoziția Națională de Artă Naivă din România**

Plastor SA Oradea:

- Expoziția **De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor**

Digi 24, Universitatea din Oradea:

- **Colocviile Marii Uniri**, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”

Universitatea Oradea – Departamentul de Muzică al Facultății de Arte:

- **Serate cu Bijuterii Muzicale**, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”

Universitatea Oradea:

- Conferință științifică internațională **Europa la... "spargerea lumii"**

Episcopia Greco-Catolică Oradea, Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Bihor, Primăria Municipiului Oradea Muzeul Orașului Oradea- Complex cultural, Facultatea de Istorie și Relații Internaționale din cadrul Universității Oradea, Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Departamentul Oradea (UBB), Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” Oradea și Seminarul Teologic Greco-Catolic Sf. Trei Ierarhi Oradea:

- **Conferințele Unirii**

Episcopia Ortodoxă a Oradiei, Episcopia Greco-Catolică Oradea, Episcopia Romano-Catolică Oradea, Episcopia Reformată de pe lângă Piatra Craiului, Sinagoga Neologă „Sion” Oradea, Muzeul Orașului Oradea – Complex cultural, Fundația de Protejare a Monumentelor Istorice din Județul Bihor, Primăria Oradea, Comunitatea Evreilor din Oradea, Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand I”, Filiala Oradea, Universitatea Oradea (Facultatea de Arte, Departamentul de Arte Vizuale), Visual Container, Milano (Italia), Biblioteca Județeană “Gheorghe Șincai” Bihor, Universitatea Oradea (Facultatea de Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării, Departamentul de Istorie), Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”, OTL Oradea:

- **Zilele Muzeului Țării Crișurilor**, ediția a XXII-a

Episcopia Ortodoxă, Episcopia Greco-Catolică, Episcopia Romano-Catolică, Sinagoga Neologă „Sion”, Muzeul Cetății, Fundația pentru Protejarea Monumentelor Istorice Bihor, Primăria Municipiului Oradea-Administrația Imobiliară, Muzeul Militar Oradea:

- **Noaptea muzeelor**, Ediția a XIV-a, sub genericul **Muzeele împreună!**, ediția a IV-a)

Asociația culturală Conflux, Oradea (Romania), Universitatea Oradea (Facultatea de Arte, Departamentul de Arte Vizuale):

- Ediția a IX-a a Festivalului **Video Art Event**

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, Murray Press Oradea, Liceul Teoretic „Aurel Lazăr”, Liceul cu Program Sportiv „Bihorul” și Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”:

- **Tîrgul meșterilor populari**, ediția a XV-a

Filarmonica de Stat Oradea:

- **Serate literare cu muzică clasică**, invitat special Meleg Vilmos, directorul Filarmonicii Oradea, la Muzeul Memorial “Ady Endre”

Colaboratori și parteneri pe plan național:

Fundația Muzeul de Artă Recentă/MARe București

- Expoziția de pictură **Ion Grigorescu. Opera pictată: 1963 – 2017**
- Expoziția **Oglinzi oglindite**

Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia:

- Expoziția dedicată Centenarului României Mari și intitulată **Bihorul „... la spargerea lumii” (12 octombrie 1918-20 aprilie 1919)**

Asociația S.C. Merkur Global S.R.L.:

- Expoziția **Heliogravuri și litografii după lucrările lui Vincent van Gogh și Auguste Renoir, din colecția de artă Thomas Emmerling, Nürnberg (Germania)**

Ambasada Republicii Slovace în România:

- Expoziția **Slovacia-1968. Invazia trupelor Pactului de la Varșovia**

Asociația Brickenburg din Cluj-Napoca:

- Expoziția **Vîrsta de aur a seturilor LEGO (1970-1990)**

Asociația Muzeul Jucăriilor din București:

- Expoziția **De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor**

Revista *Poesis* din Satu Mare:

- Expoziția **Reviste și cărți ale Unirii**, la Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”

Colaboratori și parteneri pe plan internațional:

Muzeul Leonardo da Vinci din Florența și un grup de artizani florentini de la TEKNOART S.R.L. Florența:

- Expoziția **Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci**

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău:

- Expoziția **Basarabia și Crișana. Perenitatea artei populare în două provincii de la granițele României Mari**

Ministerul Culturii din Franța:

- **Noaptea muzeelor** (Ediția a XIV-a);

Visual Container, Milano (Italia):

- Ediția a IX-a a Festivalului **Video Art Event**, sub genericul **INTERFACE**

Consulatul Onorific al României în Regiunea Trentino Alto Adige - Sudtirool, Asociația „Trentini Nel Mondo”, Asociația „Bellunesi Nel Mondo”, Fundația „Dolomiți UNESCO” și MUSE - Museo delle Scienze:

- Expoziția **Dincolo de frumusețe. Dolomiții și emigranții săi**

Ambasada Republicii Cehia și Centrul Ceh din București:

- **Expoziția Cehoslovacia 1918-1968**

Parteneriate pe plan local:

În 2018, Muzeul Țării Crișurilor a încheiat parteneriate și contracte de colaborare cu numeroase instituții de învățământ preșcolar, școlar, gimnazial, cu diverse asociații sau autorități:

Protocol de parteneriat încheiat cu Universitatea Emanuel din Oradea, Facultatea de Teologie și Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”, în cadrul proiectului educativ *Blending Arts: Reading A Painting; Creative Speaking Practice in The Art Department of The Museum*;

Protocol de parteneriat încheiat cu Colegiul Național „Iosif Vulcan”, în cadrul proiectului educativ *Arta plastică și arta de a vorbi: imagini și cuvinte*;

Acord de parteneriat încheiat cu Colegiul Național „Iosif Vulcan”, în cadrul proiectului educativ *Costumul tradițional românesc – expresie a identității naționale*;

Contract de împrumut încheiat cu Asociația Brickenburg din Cluj-Napoca, în vederea realizării expoziției *Vîrsta de aur a jocurilor LEGO*;

Contract de împrumut încheiat cu Plastor S.A. în vederea realizării expoziției *De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor*;

Protocol de parteneriat încheiat cu Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, în cadrul proiectului educativ *Să ne descoperim trecutul deschizînd porțile muzeului*;

Acord de parteneriat cu Grădinița cu program prelungit nr. 54 Oradea, în cadrul proiectului educativ interjudețean *Cufărul cu tradiții*, ediția a IV-a;

Contract de parteneriat încheiat cu S.C. Merkur Global S.R.L., în vederea realizării expoziției *Heliogravuri și litografii după lucrările lui Vincent van Gogh și Auguste Renoir, din colecția de artă Thomas Emmerling, Nürnberg (Germania)*;

Acord de parteneriat încheiat cu UAT oraș Ștei, în vederea derulării de programe de cercetare în domeniul arhitecturii totalitare sovietice ale sec. XX – ruta culturală ATRIUM -, dar și al arheologiei, etnografiei, precum și în vederea realizării unui punct muzeistic;

Acord de parteneriat încheiat cu S.C. Model Management S.R.L., în vederea organizării unui eveniment de prezentare de modă care s-a desfășurat la Muzeul Țării Crișurilor;

Protocol de parteneriat încheiat cu Școala Generală nr.1 Diosig, în cadrul proiectului educativ *Să ne descoperim trecutul deschizând porțile muzeului*;

Contract de parteneriat încheiat cu Asociația Culturală Pro Lirica Oradea, în vederea realizării *Festivalului Național de Folk Pro Lirica Oradea 2018, Ediție specială – Străbunii*, dedicată Centenarului Marii Uniri;

Acord de parteneriat încheiat cu Fundația MARE, în vederea realizării expoziției *Ion Grigorescu: opera pictată, 1963-2017*;

Acord de parteneriat încheiat cu Asociația Artiștilor Naivi din România, în vederea realizării *Expoziției Naționale de Artă Naivă din România*;

Acord de parteneriat încheiat cu Departamentul de Istorie din cadrul Facultății de Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării a Universității din Oradea, în vederea realizării lucrării de supraveghere arheologică pentru obiectivul de investiții: *Extindere conductă, bransamente gaze naturale, presiune redusă și posturi de reglare str. Iosif Vulcan, Republicii (traversare), Piața Ferdinand, Str. Teatrului nr.1-2, mun. Oradea*;

Protocol de colaborare cu Fundația de Protejare a Monumentelor Istorice din județul Bihor (Turnul Primăriei și Sinagoga Sion), în vederea organizării evenimentului *Muzeele împreună!*, în cadrul *Noptii muzeelor 2018*;

Protocol de colaborare încheiat cu S.C. Oradea Transport Local S.A., în vederea organizării evenimentului *Noaptea muzeelor 2018*;

Protocol de colaborare încheiat cu Muzeul orașului Oradea – Complex cultural, în vederea organizării evenimentului *Muzeele împreună!*, în cadrul *Noptii muzeelor 2018*;

Protocol de colaborare încheiat cu Episcopia Greco-Catolică de Oradea, în vederea organizării evenimentului *Muzeele împreună!*, în cadrul *Noptii muzeelor 2018*;

Protocol de colaborare încheiat cu Episcopia Romano-Catolică, în vederea organizării evenimentului *Muzeele împreună!*, în cadrul *Noptii muzeelor 2018*;

Contract de împrumut încheiat cu Asociația Muzeul Jucăriilor, în vederea realizării expoziției *De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor*;

Acord de parteneriat încheiat cu Agenția de Management al Destinației Bihor, în vederea implementării expoziției *Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci*;

Acord de parteneriat încheiat cu Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu” în cadrul proiectului educativ *Bisericile de lemn din Țara Beiușului – Tezaur arhitectural al județului Bihor*;

Colaborarea cu Inspectoratul de Poliție Județean ca urmare a solicitării venite din partea acestuia privind identificarea unor monede și stabilirea apartenenței pieselor confiscate la categoriile patrimoniului cultural mobil.

Parteneriate pe linia cercetării științifice, interne și internaționale:

Acord de parteneriat încheiat cu Institutul Eudoxiu Hurmuzachi „Pentru Românii de Pretutindeni” din București în vederea realizării de acțiuni comune pentru promovarea intereselor naționale;

Colaborări cu specialiști din țară și străinătate:

România:

Participare la ședințele Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor – domeniul arheologie;

Participarea la ședințele săptămânale ale Consiliului desfășurate la sediul A.P.M., în Consiliul de Analiză Tehnică din cadrul Agenției pentru Protecția Mediului – Bihor – domeniul arheologie;

Asociația Artiștilor Naivi din România – colaborare în realizarea *Expoziției de pictură naivă* (domeniul artă);

Muzeul Județean din Satu-Mare – domeniul artă (restaurare)

Institutul Arhivă de Folclor al Academiei Române – domeniul etnografie

Primăria din Beiuș – domeniul etnografie

Direcția Județeană pentru Cultură Bihor – domeniile arheologie și etnografie

Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău – domeniul etnografie

Facultatea de Istorie, Relații Internaționale, Științe politice și Științele Comunicării, Universitatea din Oradea – domeniul istorie

Serviciul Județean Bihor al Arhivelor Naționale – domeniul istorie

Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia – domeniul istorie

Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” – Filiala Oradea – domeniul istorie

Muzeul Orașului Oradea – Complex Cultural – domeniul istorie

Episcopia Ortodoxă a Oradiei – domeniul istorie

Specialiști din domeniul științei și tehnicii, autohtoni (din Iași, din Ploiești, din Gheorgheni, din Reșița, din Arad) și colecționari (din Oradea, din Arad, din Brașov) – domeniul istorie

Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova – domeniul istorie

Muzeul Ceasului „Nicolae Simache” Ploiești – domeniul istorie

Asociația Muzeului Ardelean – domeniul istorie

Specialiști și experți din cadrul altor muzee în domeniul prezervării și conservării patrimoniului cultural, autohtoni și din străinătate, cu colecționari – domeniul istorie

Asociația Tășadia – domeniul științele naturii

Specialiști de la Grupul Milvus - domeniul științele naturii

Muzeul Déri din Debrețin – domeniul restaurare

Direcția pentru Patrimoniul Cultural Universitar și Laboratorul de Paleotheriologie și Geologie Cuaternarului, Departamentul de Geologie, din cadrul Univ. Babeș Bolyai Cluj - domeniul științele naturii

Fundația Ecotop - domeniul științele naturii

Consiliul Consultativ de administrare a Parcului Natural Apuseni - domeniul științele naturii

APM Bihor - domeniul științele naturii, arheologie

Consiliul Local Sânmartin - domeniul științele naturii

Universitatea din București și Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca – domeniul științele naturii

Arhivele Statului Oradea – domeniul artă, etnografie, istorie (cercetare);

Universitatea Partium – domeniul artă;

Uniunea Artiștilor Plastici, Filiala Oradea – domeniul artă;

Muzeul Național de Istorie a României București – domeniul istorie;

Biblioteca județeană „Gheorghe Șincai” Oradea, Biblioteca Universității din Oradea, Biblioteca Episcopiei romano-catolice, Serviciul Județean Bihor, Arhiva Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei, Biblioteca Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei, Muzeul Municipal Beiuș – domeniul istorie (cercetare)

Muzeul Vasile Pârvan, Bârlad - domeniul științele naturii

Direcția Sanitar-Veterinară - domeniul științele naturii

Facultatea de Științe a Universității din Oradea - domeniul științele naturii
Biblioteca Județeană Gh. Șincai Oradea - domeniul restaurare
Biblioteca Academiei din București, Biblioteca Națională, București, Biblioteca Centrală
Universitară din Cluj-Napoca, Biblioteca Episcopiei romano-catolice, Arhivele Statului,
Serviciul Județean Bihor, Arhiva Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei, Biblioteca
Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei – domeniul istorie (cercetare)
Muzeul Municipal Beiuș – domeniul istorie

Străinătate:

Muzeul Petöfi din Budapesta – domeniul artă
Uniunea KaposArt din Ungaria – domeniul artă
Specialiști din domeniul științei și tehnicii din Ungaria, Germania, Cehia
Muzeul Literar Jozsef Attila, Balatonszarszo (Ungaria) – domeniul istorie – muzee
memoriale
Specialist în relațiile internaționale din SUA (prof. dr. John Mearsheimer) – domeniul istorie
Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău (Republica Moldova) –
domeniul etnografie;
Galeria Premysl (Polonia) – domeniul artă;
Universitatea ELTE, Budapesta, Muzeul Royal Tyrell din Drumheller, Canada - domeniul
științele naturii;
Arhiva de Stat din Veneția, Biblioteca Nazionale Marciana din Veneția – domeniul istorie
(cercetare).

2. analiza SWOT (analiza mediului intern și extern, puncte tari, puncte slabe,
oportunități, amenințări);

Puncte tari:

- Mutarea integrală a muzeului în sediul din Str. Armatei Române nr.1/A;
- Valoarea istorică și culturală a patrimoniului mobil și imobil;
- Notorietatea Muzeului Țării Crișurilor la nivel local, regional, național și internațional;
- Atragerea unui nou public de muzeu, alături de cel fidel, care descoperă muzeul în etapele organizării;
- Un patrimoniu cultural impresionat pe care îl deține instituția noastră muzeală (cca 500.000 de piese), calitatea și reprezentativitatea sa pentru cultura materială din Țara Crișurilor;
- Colecții de bunuri culturale aparținând inclusiv categoriei tezaur;
- Realizarea unor expoziții temporare de excepție care au reușit să atragă un public numeros;
- Deschiderea vivariului, expoziție permanentă care reprezintă un punct de atracție important pentru publicul nostru;
- Amplasarea centrală a clădirii muzeului;
- Derularea de relații cu instituții de cultură, de cercetare, de învățământ și muzeale, la nivel local, național, dar și internațional;
- Existența în noul sediu a unor dotări tehnice moderne de protejare și conservare: sistemul de supraveghere și climatizare, lift pentru persoane cu dizabilități;
- Publicarea a trei anuare proprii, **Crisia**, **Biharea**, **Nymphaea**, dintre care **Crisia** este catalogată în categoria B+ începând cu anul 2010;

- Publicarea unui ziar propriu, cu apariție lunară, care prezintă programele lunare ale instituției muzeale și evenimentele muzeale organizate;
- Întinerirea personalului muzeului prin angajarea de tineri cu potențial de creștere;
- O pagină web dinamică și actualizată constant; la fel și pagina de facebook;
- Comunicarea activă cu mass-media și cu publicul.

Puncte slabe:

- Sediul nou al Muzeului Țării Crișurilor nu este deschis în totalitate pentru public;
- Încă nu au fost finalizate expozițiile permanente ale muzeului;
- Spațiul insuficient pentru organizarea evenimentelor cultural-științifice;
- Activitățile de marketing limitate, din lipsă de spațiu, de deschiderea pentru public doar a unor săli de expoziții temporare;
- Pagina web a muzeului nu este tradusă în nici o limbă străină;
- Lipsa unor spații de parcare lângă sediu;
- Pînă la primirea întregii aparaturi solicitate pentru noul sediu, personalul lucrează cu echipamente IT uzate moral sau, personalul nou angajat, nu beneficiază de computere deloc sau le utilizează pe cele personale;
- Lipsa materialelor promoționale tipărite în condițiile în care nu sînt finalizate expozițiile permanente;

Oportunități:

- Menținerea interesului publicului pentru muzeu la un nivel ridicat;
- Creșterea numărului de vizitatori;
- Dezvoltarea programelor de pedagogie muzeală;
- Reorganizarea Muzeului Țării Crișurilor odată cu mutarea acestuia în noul sediu de pe Str. Armatei Române nr.1/A;
- Posibilitatea de a încheia noi colaborări importante cu alte muzee sau instituții de cultură și de cercetare, precum și cu cele de învățămînt;
- Posibilitatea de a dezvolta programe expoziționale, cultural-științifice și educative mai ample în noul sediu;
- Crearea de oportunități de autofinanțare (vînzare de bilete, shop, vivariu, cafenea, închirieri sală de festivități, închirieri camere oaspeți, pachete de activități educative etc.);
- Reorganizarea organigramei conform noilor cerințe de funcționare a instituției noastre;
- Potențial ridicat pentru atragerea de noi consumatori culturali;
- Activități de publicitate și marketing mai agresive.

AMENINȚĂRI

- Prelungirea finalizării expozițiilor permanente ale muzeului;
- Diversificarea în plan local a ofertei culturale la nivel local și creșterea valorii acesteia, înmulțirea evenimentelor de divertisment (creșterea concurenței);
- Concurența mediului online, mai ales în rîndul populației tinere;
- Lipsa de mobilitate a școlilor, care nu răspund invitațiilor la expoziții decît în măsura în care acestea au loc în cadrul programului *Școlii altfel*.

3. evoluția imaginii existente și măsuri luate pentru îmbunătățirea acesteia

Obiectivele principale sunt construite în jurul ideii de consolidare a statutului Muzeului Țării Crișurilor în peisajul local, național și internațional.

Prezentăm o selecție a acțiunilor întreprinse în 2018 în vederea îmbunătățirii promovării activităților de PR și a strategiilor media:

- Actualizarea la zi a site-ului instituției;
- Întreținerea unei pagini de socializare proprii, o soluție modernă, eficientă și rapidă de promovare a evenimentelor organizate de muzeu;
- Editarea și tipărirea continuă a *Ziarului muzeului*, un ziar propriu, care este difuzat gratuit la chioșcurile din oraș, fapt care permite prezentarea muncii pe care oamenii acestei instituții o desfășoară prin articole ample;
- Extinderea colaborărilor în domeniul online al mass media;
- Încheierea de parteneriate cu instituții de învățământ, promovând proiecte ce au vizat cunoașterea tuturor muzeelor orădene și teme dedicate personalităților bihorene;
- Colaborarea cu firme de publicitate;
- Realizarea unor materiale de promovare a expozițiilor prin televiziuni sau interviuri pentru presa scrisă;
- Realizarea de materiale publicitare: afișe, invitații, fluturași, pliante etc. pentru toate activitățile cultural-științifice și expoziționale derulate de Muzeul Țării Crișurilor - Complex muzeal;
- Realizarea de texte de sală pentru expoziții în limbile română, maghiară și engleză. De asemenea, etichetele traduse și în maghiară și engleză, la fel și pliantele pentru expozițiile temporare;
- Expozițiile temporare realizate la noul sediu sînt însoțite și de filme care oferă informații suplimentare referitoare la lucrările expuse sau la artiștii cărora le aparțin;
- Amenajarea de spațiu de joacă la expoziția de jucării (noiembrie-decembrie);
- Prezentarea, în curtea muzeului, a unor panouri cu istoricul muzeului, precum și indicatoare de direcționare către muzeu și vivariu;
- Amplasarea pe gardul exterior a unor bannere de dimensiuni mari pentru expozițiile care s-a organizat;
- Încheierea unui protocol de colaborare cu Agenția de Management al Destinației Bihor, în vederea implementării expoziției *Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci*;
- Schimburi de publicații cu biblioteci și instituții culturale la nivel național și internațional;
- Participarea, în calitate de partener, la Proiectul virtual *Centenar național Muzeul Virtual al Unirii* inițiat de Muzeul Național de Istorie a României, fapt care a dus la numeroase accesări ale site-ului nostru, precum și la aducerea muzeului nostru în atenția publicului la nivel național;
- Participarea specialiștilor muzeului în comisii, comitete științifice și alte organisme de specialitate la nivel județean sau național;
- Contracte de voluntariat în cadrul *Zilelor Muzeului Țării Crișurilor – Noaptea muzeelor*.

În 2018, Muzeul Țării Crișurilor - Complex muzeal a colaborat cu presa scrisă, cu posturi de radio și televiziune, precum și cu mass-media din spațiul virtual, sarcină care revine Secției de Relații Publice și Expoziții. Modul de colaborare cu mass-media a fost prin

anunțuri și comunicate cu referire la expoziții sau alte manifestări cultural-științifice și prin organizarea de conferințe de presă pentru diverse evenimente. Astfel, activitățile noastre cultural-științifice și expoziționale s-au reflectat în articolele și reportajele mass-media, ceea ce a contribuit la cunoașterea mai bună a muzeului de către public. Menționăm că de-a lungul anilor activitatea muzeului orădean a fost reflectată nu doar de presa locală, ci și de cea națională și de presa de peste hotare.

Exemplificăm cu selecții ale acestor colaborări:

Jurnal bihorean, Crișana, Bihari Naplo, Reggeli Ujsag, Bihoreanul, ProTV, Antena 1, TVR Știri, BITV, Digi 24 Oradea, Radio România Actualități, Radio România Cultural, Radio Transilvania, Radio Național etc. Pe lângă presa scrisă există și o colaborare constantă cu presa online: www.agentianewsbihor.ro, www.agerpress.ro, www.arhivelenationale.ro, www.bh.prefectura.mai.gov.ro, www.bihon.ro, www.bihorstiri.ro, www.centenar.gov.ro, www.cjbihor.ro, www.crisana.ro, www.digi24.ro, www.ebihoreanul.ro, www.egco.ro, www.eventemuzeale.ro, www.eventeioradea.ro, www.oradeaindirect.ro, www.ovidan.ro, www.radioconstanta.ro, www.saecularia.ro, www.stirioradea.com, www.ziardeoradea.ro, www.ziare.com, www.ziarullumina.ro, www.infooradea.ro, www.monitoruldestiri.ro, www.alesdonline.ro, www.oradea-online.ro, www.monitorulapararii.ro, www.stiritransilvania24.ro, www.biharinaplo.ro, www.erdon.ro, www.infoactual.ro, www.facebook.com/InfoOradea.Ro, www.gonext.ro, www.jurnalbihorean.ro, www.oradeaindirect.ro, www.romania24.net, www.gluseum.com, www.clujonline.ro, www.theworldnew.net, www.ziarepenet.ro, www.romanalibera.ro, www.biharinaplo.ro, www.centruldepresa.ro, www.clon.ro, www.uap.ro, www.oradeamagazin.ro, www.vizual.arte-oradea.ro, www.oradeb.ro, www.uzpbihor.ro, www.cultural.bzi.ro, www.baboom.ro, www.radiocluj.ro, www.saecularia.ro, www.gonext.ro, www.antena3.ro, www.bihoronline.ro, www.ghidlocal.com, www.noua-acropola.ro, www.oradeapress.ro, www.oradealife.ro, www.ziarulprahova.ro, www.pressone.ro, www.romanalibera.ro, www.theworldnews.net, www.bucharest.czechcentres.cz, www.credidam.ro, www.czeh-it.ro, www.dzicultural.ro, www.buletindecarei.ro, www.vinsieu.ro, www.ddipbihor.ro, www.zilesinopti.ro, www.oradeaculturala.wordpress.com, www.transilvania24.ro, www.bihor.robo-stiri.ro, www.urmasiimariiuniri.ro, www.youtube.com (Vezi Anexa 2).

Colaborarea cu presa nu s-a limitat doar la anunțurile sau comunicatele de presă referitoare la evenimentele organizate. Specialiștii noștri au colaborat cu mass media prin elaborarea unor articole de presă și acordarea unor interviuri pe diverse teme: *ProTV, TVR1, Antena 1, Digi24 Oradea, Realitatea TV, Duna TV, Radio România Actualități, Bihoreanul, Radio Maria, www.bihon.ro, Bihari Napló, Ghid local Oradea, Jurnal bihorean*.

Secția de Relații Publice și Expoziții este cea care se ocupă de pagina web a instituției noastre muzeale, precum și de pagina de socializare pe facebook. Acestea sînt actualizate de fiecare dată cînd apare cîte o modificare în programul evenimentelor derulate la muzeu – anunțuri de vernisaje, lansări de carte, seri muzeale etc., precum și la prelungirea unor expoziții. S-a constatat că este foarte important ca aceste anunțuri să fie făcute în timp real,

pentru ca publicul să aibă timp să le vadă și să își programeze vizitele. De altfel, toate datele de pe site sînt actualizate periodic (informații despre personalul din muzeu, anunțuri pentru posturi vacante, situații financiare etc.).

În 2018 site-ul muzeului a înregistrat un număr de 900,380 de accesări. La acestea se adaugă cele pentru site-ul anuarului Crisia: 22,330 de accesări și cele pentru site-ul Editurii Muzeului Țării Crișurilor: 64.

Secția de Relații Publice și Expoziții este responsabilă și de comunicarea directă cu publicul său țintă. Aceasta s-a realizat prin intermediul afișelor, pliantelor și fluturașilor care prezintă programul activităților, prin intermediul anunțurilor care se trimit cu regularitate către publicul larg, dar și membrilor Asociației „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”, autorităților etc. De asemenea, foarte importantă este activitatea pe care o desfășurăm pe pagina de facebook a muzeului, unde sînt anunțate toate evenimentele în timp real și unde persoanele interesate primesc informații utile în mod rapid sau își pot anunța participarea la vernisaje etc. Pînă la finalul anului 2018 s-au totalizat 3785 de persoane care au dat like paginii noastre de facebook; 3795 au urmărit informațiile care au fost postate (followers).

Ziarul „Muzeul Țării Crișurilor” este o publicație periodică de promovare a valorilor culturale și patrimoniale din Bihor, lansată în luna iulie 2013. Editat de principala instituție muzeală din județ, Muzeul Țării Crișurilor, prin materialele de presă prezentate și tematicile abordate, ziarul reflectă și promovează public atît realizările profesionale ale specialiștilor instituției, cît și evenimentele culturale organizate de-a lungul anului sau la care instituția este co-organizator, partener sau invitat. Plaja de adresabilitate este publicul larg din Oradea și Bihor, dar nu numai. Scopul urmărit este ca, prin modul de elaborare a articolelor de presă, cititorii din toate categoriile sociale și profesionale să înțeleagă mai bine specificul activității instituției și al specialiștilor săi, să mențină viu interesul publicului pentru Muzeu și astfel să atragă un număr cît mai mare de vizitatori. Ziarul are un tiraj de 2000 de exemplare.

Pentru a fi cît mai accesibil cititorilor, ziarul se distribuie gratuit în 18 chioșcuri de difuzare a presei din Oradea. Publicația este pusă la dispoziția vizitatorilor, tot gratuit, și la muzeele memoriale aflate în componența Muzeului Țării Crișurilor – Complex muzeal, dar și la galeriile expoziționale de la sediul instituției, de pe Strada Armatei Române nr. 1/A. Iată cîteva titluri din 2018: *Vivariul din Oradea, unic în țară*, „*Muzeul viu*” a fost deschis oficial, *Volume omagiale dedicate istoricilor Lucia Cornea și Sever Dumitrașcu*, „*Mașinile*” lui Leonardo da Vinci, *În memoria făuritorilor Marii Uniri*, *Premiul Special la Trienala „Pătratul de argint”*, *pe simezele Muzeului*, *Dublă lansare de carte (Blaga Mihoc și Florina Ciure)*, *Sărbătoarea Muzeului Țării Crișurilor*, *Târgul meșterilor populari a împlinit un sfert de veac*, *Marea Unire, sărbătorită la Remetea și Meziad*, *Frumusețile Italiei de Nord, expuse la Muzeul Țării Crișurilor*, *Școala de vară – „Centenarul Marii Uniri”*, *Muzeul Țării Crișurilor continuă seria de acțiuni consacrate Marii Uniri*, *Salonul Național de Artă Naivă 2018*, *Zilele Vulcan-Irinyi la Létavértes*, *Centenarul Declarației de la Oradea („Bihorul la «...spargerea lumii»”)*.

A fost reînnoit și în 2018 contractul de publicitate cu *Pagini aurii*, care este considerată ca fiind liderul pieței de ghiduri clasificate din România, precum și cu *S.C. Focus*

Business Catalog al S.C. Millenium Management S.R.L. din Tîrgu Mureş. Acest din urmă contract prevedea o apariţie şi în catalogul tipărit, dar şi pe site-ul Focus Business, cu trimitere la site-ul nostru, fapt care ne-a adus un plus de vizualizări.

Exemplificăm câteva din acţiunile de publicitate prin câteva referiri la manifestări cultural-ştiinţifice de referinţă pentru instituţia muzeală orădeană şi bihoreană în 2018:

Zilele Muzeului Țării Crişurilor, ediția a XXII-a

Materiale de promovare:

- Anunțuri premergătoare evenimentului, trimise prin fax și e-mail la toate ziarele cu apariție zilnică, la presa online, la radio-urile naționale, regionale și locale, televiziunile locale și naționale;
- Anunțuri cu programul complet al manifestării trimise prin fax și e-mail la presa scrisă și online, la radio și televiziunile locale;
- Promovarea online a evenimentului prin intermediul site-ului CIMEC;
- Promovarea online a evenimentului pe site-ul www.catalogafaceri.ro;
- Afișarea programului pe site-ul muzeului www.mtariicrisurilor.ro;
- Postarea evenimentului pe pagina de facebook a muzeului;
- postarea evenimentului pe site-ul: www.evenimentemuzeale.ro;
- Invitații tipărite (special realizate pentru tot evenimentul);
- Cca. 150 de invitații trimise prin e-mail la membrii Asociației „Prietenii Muzeului Țării Crişurilor” și la persoane oficiale;
- Afișe speciale pentru fiecare expoziție în parte din cadrul acestei manifestări;
- Realizarea de bannere publicitare;
- Trimiterea invitațiilor pe e-mail la toate școlile și liceele din județ;
- Pliante pentru expoziții distribuite publicului participant la evenimente;
- Fluturași cu programul manifestării distribuiți publicului participant la evenimente.

Noaptea muzeelor, ediția a XIV-a (în cadrul Zilelor Muzeului Țării Crişurilor)

Materiale de promovare:

- Anunțuri premergătoare evenimentului, trimise prin fax și e-mail la toate ziarele cu apariție zilnică, la presa online, la radio-urile naționale, regionale și locale, televiziunile locale și naționale;
- Cca. 150 de invitații trimise prin e-mail la membrii Asociației „Prietenii Muzeului Țării Crişurilor” și la persoane oficiale;
- Afiș special realizat pentru acest eveniment, expus la toate sediile muzeale orădene;
- 50 de afișe (cu programul manifestării) expuse în autobuzele OTL care au circulat pe circuitul special organizat;
- Tipărirea biletelor gratuite pentru aceste evenimente;
- Afișarea programului pe site-ul muzeului www.mtariicrisurilor.ro;
- Postarea evenimentului pe pagina de facebook a muzeului;
- postarea evenimentului pe site-ul: www.evenimentemuzeale.ro;
- Trimiterea invitațiilor pe e-mail la toate școlile și liceele din județ;

- Promovarea online a evenimentului prin intermediul site-ului CIMEC și al site-ului creat special de Ministerul Culturii din Franța, organizator al acestui eveniment de anvergură europeană (www.nuitdesmusees.culture.fr), precum și pe site-ul www.catalogafaceri.ro.

Tîrgul meșterilor populari, ediția a XXV-a

Materiale de promovare:

- Anunțuri premergătoare evenimentului, trimise prin fax și e-mail la toate ziarele cu apariție zilnică, la presa online, la radio-urile naționale, regionale și locale, la televiziunile locale și naționale;
- Promovarea online a evenimentului prin intermediul site-ului CIMEC;
- Promovarea online a evenimentului pe site-ul www.catalogafaceri.ro;
- 500 de invitații trimise pentru toată manifestarea;
- Cca. 150 de invitații trimise prin e-mail la membrii Asociației „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor” și la persoane oficiale;
- Afișe cu programul întregii manifestări, expuse la toate muzeele orădene și în Parcul „Nicolae Bălcescu”, unde a avut loc manifestarea;
- 100 de afișe (cu programul manifestării) expuse în tramvaie (toate liniile de mers);
- Afișarea programului pe site-ul muzeului www.mtariicrisurilor.ro;
- Postarea evenimentului pe site-ul: www.evenimentemuzeale.ro;
- Trimiterea invitațiilor pe e-mail la toate școlile și liceele din județ;
- Postarea evenimentului pe pagina de facebook a muzeului;
- 500 de pliante cu programul manifestării distribuite în oraș și publicului participant la eveniment;
- Realizarea de bannere publicitare;
- Realizarea unui film publicitar care a fost postat atât pe site-ul muzeului, cât și pe pagina de facebook.

Expoziția **Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci** (partea de publicitate în colaborare cu Agenția de Management al Destinației Bihor)

Materiale de promovare:

- Anunțuri premergătoare evenimentului, trimise prin fax și e-mail la toate ziarele cu apariție zilnică, la presa online, la radio-urile naționale, regionale și locale, la televiziunile locale și naționale;
- Promovarea online a evenimentului prin intermediul site-ului CIMEC;
- postarea evenimentului pe site-ul: www.evenimentemuzeale.ro;
- Promovarea online a evenimentului pe site-ul www.catalogafaceri.ro;
- Cca 100 de invitații la deschiderea evenimentului trimise oficialităților locale;
- Anunțarea expoziției prin e-mail membrilor Asociației „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”;
- Realizarea de bannere publicitare;
- Realizarea de afișe pentru eveniment care au fost postate la fiecare muzeu, precum și de afișe de mari dimensiuni pentru postarea lor în stațiile de tramvai;
- Trimiterea invitațiilor pe e-mail la toate școlile și liceele din județ;

- Postarea evenimentului pe pagina de facebook a muzeului;
- În cadrul expoziției, dar și într-o sală special amenajată în acest scop, au rulat și prezentări 3D ale obiectelor expuse în expoziție, însoțite de explicații.

Expoziția **Dincolo de frumusețe. Dolomiții și emigranții săi**

Materiale de promovare:

- Anunțuri premergătoare evenimentului, trimise prin fax și e-mail la toate ziarele cu apariție zilnică, la presa online, la radio-urile naționale, regionale și locale, la televiziunile locale și naționale;
- Promovarea online a evenimentului prin intermediul site-ului CIMEC;
- postarea evenimentului pe site-ul: www.evenimentemuzeale.ro;
- Promovarea online a evenimentului pe site-ul www.catalogafaceri.ro;
- Cca 100 de invitații la deschiderea evenimentului trimise oficialităților locale;
- Anunțarea expoziției prin e-mail membrilor Asociației „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”;
- Trimiterea invitațiilor pe e-mail la toate școlile și liceele din județ;
- Postarea evenimentului pe pagina de facebook a muzeului;
- Realizarea de pliante pentru vizitatori;
- Realizarea de afișe;
- Realizarea de texte de sală de dimensiuni mari, care au fost montate pe pereți;
- Expoziția a fost însoțită de un film subtitrat în limba română.

4. măsuri luate pentru cunoașterea categoriilor de beneficiari

Vînzarea de bilete pe categorii de prețuri și vârste și probleme sociale (copii, adulți, studenți, pensionari, persoane cu dizabilități) ne permite, pentru primul an de funcționare, elaborarea unor statistici care să reflecte interesul pentru muzeu al tuturor categoriilor sociale și nu numai.

5. grupurile-țintă ale activităților instituției

În anul 2018, Muzeul Țării Crișurilor a dezvoltat în continuare o serie de programe care se adresează unui public divers, din care fac parte copii, tineri și adulți. Deschiderea vivariului ca expoziție permanentă, în luna mai 2018, a adus la muzeu un public numeros, de la vârste foarte mici, pînă la vârste mai înaintate. Precizăm că vivariul este o parte a expoziției permanente a Secției de Științele Naturii. Vivariul este o expoziție dedicată animalelor mici aparținînd la peste 40 de specii locale și exotice de păianjeni, insecte, pești, amfibieni, reptile, păsări și mamifere, prezentate în 35 acvarii, acvaterarii și terarii ce constituie un punct de atracție foarte puternic.

Deschiderea Muzeului Țării Crișurilor în sediul nou a adus cu sine un public curios să vadă cum este noul sediu al muzeului, dar și un public dornic de cultură. În 2018, Muzeul Țării Crișurilor - Complex muzeal a organizat, găzduit sau itinerat 25 de expoziții și 62 de evenimente cultural-științifice.

Concretizarea obiectivului de atragere a vizitatorilor s-a făcut prin:

- organizarea unor expoziții cu impact mare la publicul de toate vârstele: deschiderea vivariului; expoziția **Invențiile unui geniu. „Mașinăriile” lui Leonardo da Vinci; Gala diplomelor**; expoziția **Pictofabule** a artistului plastic Teofil Ioan Știop; Expoziția **Dincolo de frumusețe. Dolomiții și emigranții săi**; **Expoziția Națională de Artă Naivă din România**; Expoziția dedicată Centenarului României Mari și intitulată **Bihorul „... la spargerea lumii” (12 octombrie 1918-20 aprilie 1919)**; Expoziția **Vârsta de aur a seturilor LEGO (1970-1990)**; Expoziția **De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor**; Expoziția **Lumea contemporană. Puncte de vedere – sculptură mică în lemn și metal realizată între 2016-2018**.
- Expozițiile au fost însoțite de texte de sală explicative de mărime mare, pliante și etichete traduse toate în maghiară și engleză. De asemenea, au fost puse la dispoziția publicului filme de cca jumătate de oră care au adus un plus de informație utilă publicului. Menționăm că toate acestea au avut un impact deosebit asupra publicului, care a simțit că a primit informații complete și corecte;
- Pentru expozițiile cu jucării s-a creat un spațiu special, de joacă, pentru copii, unde aceștia au putut să-și lase liberă imaginația în construcții cu piese LEGO;
- S-au încheiat, în continuare, parteneriate cu școlile din oraș și județ; cererile de colaborare din partea școlilor nu au fost doar pentru organizarea de vizite la muzeele complexului orădean, ci și pentru lecții speciale, pe diverse teme, pe care specialiștii noștri au fost solicitați să le susțină, de pildă cu ocazia zilelor de 24 ianuarie, 12 octombrie, 1 decembrie, care sînt legate de evenimente locale și naționale fundamentale pentru istoria românilor. Cu ocazia Centenarului Marii Uniri a fost realizată o expoziție specială, **Bihorul „... la spargerea lumii” (12 octombrie 1918-20 aprilie 1919)**, o expoziție interactivă care prezintă documente de arhivă, hărți reprezentînd destrămarea Imperiului Austro-Ungar și formarea României Mari, filme din Arhiva Națională de Filme a României, fotografii de epocă, costume militare și tradiționale, toate avînd valoare memorialistică. Chiar dacă este dedicată tuturor categoriile de vîrstă, expoziția în sine reprezintă un material didactic foarte bine documentat, de care școlile au putut să se folosească la orele de istorie.
- modernizarea și adaptarea limbajului de comunicare publică spre noile medii de socializare pentru atragerea publicului tînăr, familiarizat și dedicat acestora. Aici dorim să menționăm că aceste medii de socializare au de partea lor potențialul de atragere și a populației adulte;
- atragerea unui public cît mai numeros nu numai pe plan local, dar și pe plan național și internațional prin itinerarea unor expoziții sau participarea cu obiecte de patrimoniu la expoziții organizate de alte instituții muzeale din țară sau străinătate, cum ar fi expoziția **Basarabia și Crișana. Perenitatea artei populare în două provincii de la granițele României Mari**, expoziție dedicată Centenarului României Mari și organizată de Muzeul Țării Crișurilor, Ministerul Culturii al Republicii Moldova și Muzeul Național de Etnografie și Istorie

- Naturală Chișinău, la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală Chișinău (în 28 noiembrie 2018), care în aprilie 2019 va veni la Oradea, cu ocazia sărbătoririi centenarului eliberării orașului Oradea;
- organizarea de expoziții cu teme diverse, de istorie, artă și etnografie dedicate mai ales vizitatorilor adulți, între care putem menționa: expoziția **Cehoslovacia 1918-1968**; Expoziția de **Oglinzi oglindite**; expoziția **Carte tipărită în Editura Muzeului Țării Crișurilor între 1971-2018b**; expoziția de pictură **Ion Grigorescu. Opera pictată: 1963 – 2017**, care este rezultatul unei colaborări cu un muzeu particular); expoziția **Reviste și cărți ale Unirii**; expoziția **Heliogravuri și litografii după lucrările lui Vincent van Gogh și Auguste Renoir, din colecția de artă Thomas Emmerling, Nürnberg (Germania)**. Pe lângă acestea, la sediul nou au mai fost organizate expoziții care au adus în atenția publicului obiecte din patrimoniul Muzeului Țării Crișurilor: expoziția **Artiști plastici orădeni din perioada interbelică**; expoziția **Donația Iosif Fekete (colecția Muzeului Țării Crișurilor)**; expoziția **Pictori și sculptori orădeni din colecțiile Muzeului Țării Crișurilor (1950-1980)**; **Expoziția de artă decorativă contemporană din colecția Muzeului Țării Crișurilor (sticlă, ceramică, porțelan, tapiserie**. S-a continuat organizarea **Seratelor muzicale** și a celor **literare**, care și anii trecuți au înregistrat un public numeros, atât din rîndul tinerilor, cât și din cel al adulților și s-au organizat, de asemenea, lansări de cărți și întâlniri cu scriitori;
 - cu ocazia Centenarului Marii Uniri au fost organizate **Colocviile Marii Uniri**, în parteneriat cu Digi 24, televiziune cu audiență mare în rîndul publicului pe plan local și național;
 - Muzeul Țării Crișurilor a încheiat 5 parteneriate de colaborare cu diverse școli (de toate ciclurile) și grădinițe în vederea derulării unor proiecte cultural-educative. De asemenea, este partener în două proiecte educative importante, **Blending Arts: Reading A Painting; Creative Speaking Practice in The Art Department of The Museum**, coordonat de Universitatea Emanuel din Oradea, Facultatea de Teologie, și **Arta plastică și arta de a vorbi: imagini și cuvinte**, coordonat de Colegiul Național „Iosif Vulcan”;
 - s-au făcut filmulețe cu vietățile din vivariu, care au fost postate apoi pe pagina de facebook a muzeului;
 - s-au realizat și dezvelit 25 de plăci comemorative dedicate *Centenarului*, în mai multe localități din județ, proiect derulat în parteneriat cu Consiliul Județean Bihor și Prefectura Județului Bihor.

6. profilul beneficiarului actual:

Conform statisticilor făcute de Secția de Relații Publice și Expoziții, în 2018, la Muzeu Țării Crișurilor – Complex muzeal s-au înregistrat 76.617 de vizitatori. Această cifră include vizitatori care au plătit bilete de intrare: 40.333, din care 28.236 au fost vizitatori care au avut bilete cu preț redus (copii, elevi, studenți) și 12.097 vizitatori cu bilete cu preț întreg.

Intrările gratuite (cu ocazia vernisajelor, lansărilor de carte, a unor evenimente precum **Noaptea muzeelor și Tîrgul meșterilor populari** și ca urmare a unor parteneriate cu școlile, precum și gratuitățile obligatorii, impuse prin lege) au totalizat un număr de 30.284. De asemenea, cifra totală de vizitatori include și vizitatorii de la expozițiile organizate în străinătate (cca 6.000).

Se poate observa că segmentul tînr e preponderent în statisticile efectuate și, de asemenea, că unele evenimente, precum **Noaptea muzeelor** sau **Zilele Muzeului Țării Crișurilor și Tîrgul meșterilor populari din România**, al cărui inițiator și organizator principal este Muzeul Țării Crișurilor, înregistrează anual foarte mulți vizitatori, de toate categoriile de vîrste: cca 22.000. Vivariul a avut 9977 de vizitatori de la deschiderea sa, în mai 2018, pînă în decembrie 2018, din care 6369 au fost vizitatori care au plătit preț redus.

B. Evoluția profesională a instituției și propuneri privind îmbunătățirea acesteia

1. adecvarea activității profesionale a instituției la politicile culturale la nivel național și la strategia culturală a autorității

Activitatea profesională a muzeului a ținut cont de următoarele direcții de interes:

- respectarea legislației naționale în domeniu, cu scopul de a asigura condiții de păstrare optime a patrimoniului deținut;
- achiziționarea de bunuri culturale pentru completarea colecțiilor și protejarea de la dispariție (la sfîrșitul anului 2018 s-a ajuns la un număr total de 460.326 de obiecte muzeale). Piesele intrate în colecțiile instituției muzeale orădene în acest an provin din donații, achiziții sau din săpăturile făcute pe șantierelor arheologice și paleontologice.
- organizarea de manifestări expoziționale locale, naționale și internaționale în vederea punerii în valoare a patrimoniului deținut (vezi Anexa 1);
- implicarea în susținerea licitațiilor organizate de autoritatea județeană pentru a asigura condiții de mutare în noul sediu, în respectul legislației specifice muzeelor.

2. orientarea activității profesionale către beneficiari

La acest capitol s-a armonizat activitatea profesională cu solicitările avute:

- studii istorice pentru așezările unde s-a pus problema P.U.G-urilor locale.;
- descărcări de sarcină arheologică (vezi Anexa 1);
- oferta expozițională către toate categoriile de vîrstă și legată de evenimente majore cultural-științifice (exemplu: Iosif Vulcan și Mihai Eminescu, Ady Endre, Aurel Lazăr);
- încheierea de parteneriate pe termen lung cu instituții școlare în vederea desfășurării unor activități comune;
- încheierea de parteneriate cu diverse instituții de învățămînt;
- participarea, în calitate de partener, la proiecte de educație muzeală;
- s-au efectuat ghidaje de specialitate în expoziții, la cererea publicului – specialiștii de la toate secțiile;

- s-a efectuat prezentarea sitului Natura 2000 Tășad și ghidaje oferite elevilor din comunitatea locală la Muzeul din Tășad – specialiștii de la Secția de Științele Naturii;
- s-au efectuat ghidaje la Vadu Crișului, Valea Crișului, Subpiatră, Betfia - specialiștii de la Secția de Științele Naturii;
- s-a efectuat prezentarea sitului Natura 2000 Dealul Șomleului – Betfia elevilor din Școala Generală din Sânmartin, la solicitarea Fundației Ecotop, custodele sitului - specialiștii de la Secția de Științele Naturii;
- prelegeri susținute la cererea școlilor sau a universităților (despre protecția mediului natural și ariile protejate) - specialiștii de la Secția de Științele Naturii;
- s-a colaborat cu Inspectoratul de Poliție Județean ca urmare a solicitării venite din partea acestora privind identificarea unor monede și stabilirea apartenenței pieselor confiscate la categoriile patrimoniului cultural mobil – specialiștii de la Secția de Arheologie;
- efectuarea de rapoarte de expertiză la cerere – specialiștii de la Secția de Artă și Secția de Restaurare;
- realizarea și amplasarea unor plăci comemorative, în 25 localități din Bihor, consacrate participanților bihoreni, aleși și de drept, la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia de la 1 Decembrie 1918 – specialiști de la Secția de Artă și Istorie;
- s-au organizat seri muzicale - la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”;
- s-a ținut un *Discurs privind opera lui M. Eminescu, cu accent pe debutul datorat lui Iosif Vulcan*, la Colegiul Național “Mihai Eminescu” - specialiștii de la Muzeul Memorial “Iosif Vulcan”;
- s-au organizat seri literare cu muzică clasică - la Muzeul Memorial „Ady Endre”;
- s-au organizat serate literare memoriale – la Muzeul Memorial „Ady Endre”;
- s-au făcut lansări de cărți – la Muzeul Țării Crișurilor, Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”
- s-a organizat un concurs cu elevii în cadrul Proiectului Centenar România – la Muzeul Memorial “Aurel Lazăr”;
- s-a făcut prezentare de carte – la Muzeul Memorial “Iosif Vulcan”;
- s-au organizat întâlniri cu scriitori – la Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”;

3. analiza principalelor direcții întreprinse

Scopul activității complexului muzeal și în anul 2018 a avut în vedere următoarele direcții de interes:

- Consolidarea funcționării instituției în noul sediu (prin organizarea depozitelor și a spațiilor de restaurare a patrimoniului deținut)
- Valorificarea patrimoniului deținut prin expoziții de interes local, național, internațional (vezi Anexa 1);
- Valorificare științifică a patrimoniului deținut prin publicare de cărți și cataloage (vezi Anexa 1);
- Participarea muzeografilor la reuniuni științifice locale, naționale și internaționale (vezi Anexa 1);
- Achiziționarea de bunuri culturale pentru completarea colecțiilor Muzeului Țării Crișurilor (vezi Anexa 1);
- Săpături arheologice, consultanță pentru funcționarea rezervațiilor naturale (vezi Anexa 1);

- Activitate permanentă de perfecționare a personalului științific: în 2018 trei restauratori au participat la modulul doi al cursului de formare profesională *Restaurator bunuri culturale*, desfășurat la București;
- Organizarea de evenimente generatoare de venituri: de ex. seratele muzicale sau literare, expoziții cu mare impact la public: de ex. expoziția **Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci**, expozițiile de jucării, **De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor și Vârsta de aur a seturilor LEGO (1970-1990)** etc.
- Protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului aflat în vederea mutării;
- Mutarea patrimoniului în sediul nou;
- Organizarea de activități de educație muzeală;
- Programe doctorale: Cristian Culiciu, Milena Pop, Gruia Fazecaș, Szabo Ödön, Cornelia Romînașu.

Propuneri de îmbunătățire: :

- Susținerea programelor de perfecționare în varii domenii (arheologie, istorie, etnografie, științele naturii, restaurare, bazele muzeologiei și pedagogie muzeală)
- Inițierea constantă de programe de pedagogie muzeală prin Secția de Relații Publice;
- Pe măsura finanțării, realizarea expozițiilor permanente deschise publicului, în general.
- Eficientizarea activităților administrative interne, mai cu seamă în ceea ce privește situația obiectelor de inventar (altele decât cele ale valorilor patrimoniale deținute).

C. Organizarea, funcționarea instituției și propuneri de restructurare și/sau reorganizare, pentru mai buna funcționare, după caz:

1. măsuri de organizare internă;

- Regulamentul de Organizare și Funcționare;
- Organigrama;
- Statul de Funcții.

Din punct de vedere al implementării Sistemului de Control Intern Managerial s-au preluat prevederile Ordinului S.G.G.600/2018, membrii Comisiei de Monitorizare fiind instruiți cu privire la modificările prevăzute de noua legislație. În luna ianuarie a anului 2018 s-au elaborat situațiile privind evaluarea stadiului de implementare a SCIM pe anul 2017 și au fost transmise către Consiliul Județean Bihor. A fost elaborat și aprobat Programul de Dezvoltare a Sistemului de Control Intern Managerial pentru anul 2018, iar pe parcursul anului 2018 s-au implementat măsurile stabilite în acest Program. Din punct de vedere al Managementului Riscurilor, s-au revizuit riscurile identificate în anul 2017, întocmindu-se Registrul Riscurilor aferent anului 2018 și modul în care măsurile luate conform planului de măsuri au contribuit la diminuarea riscurilor. Concluziile au contribuit la reîncadrarea unor riscuri la momentul completării Registrului Riscurilor. Pe parcursul anului au avut loc instruirii ale Comisiei de Monitorizare și ale Responsabililor cu Riscurile, având ca tematică Managementul Riscurilor și Controlul Intern Managerial în Instituțiile publice. În luna mai 2018, a fost emisă o nouă Decizie privind modificări în echipa de Monitorizare, atât pentru conformitate cu Ordinul 600/2018, cât și ca urmare a înființării unei noi secții și a unor

schimbări în structura personalului. Comisia de Monitorizare și Echipa de Gestionare a Riscurilor au avut întâlniri periodice consemnate în procese verbale de ședință.

2. propuneri privind modificarea reglementărilor interne;

Muzeul Țării Crișurilor nu a înaintat propuneri de reglementare prin acte normative în perioada menționată.

3. sinteza activității organismelor colegiale de conducere;

În 2018, în cadrul Muzeului Țării Crișurilor – Complex muzeal s-au organizat: 7 întâlniri ale Consiliului de Administrație (în zilele de: 8 ianuarie 2018, 8 martie 2018, 25 mai 2018, 30 mai 2018, 17 iulie 2018, 23 octombrie 2018, 5 decembrie 2018).

4. dinamica și evoluția resurselor umane ale instituției (fluctuație, cursuri, evaluare, promovare, motivare/sanționare);

Programele de perfecționare sînt promovate constant și se derulează astfel încît să acopere pretențiile pe acest plan ale instituției. Pe perioada analizată menționăm:

- Școala doctorală – Tiberiu Ciorba, Szabó Ödön, Cornelia Romînașu, Milena Pop, Gruia Fazecaș;

- Curs de restaurare ceramică și textile: Mariana Mechiș, Carina Stanciu;

- Curs de restaurare lemn: Precub Attila;

- Evaluarea personalului din instituție:

Evaluarea personalului s-a efectuat potrivit prevederilor și termenelor legale, respectiv regulamentul cadru elaborat de Consiliul Județean Bihor privind evaluarea personalului contractual și regulamentul Ministerului Culturii din 21 iulie 2010 publicat în [Monitorul Oficial 592 din 20 august 2010 \(M. Of. 592/2010\)](#).

În anul 2018, s-au aplicat prevederile Legii-Cadru nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

- Promovarea personalului din instituție:

În 2018 s-au făcut trei promovări în grad profesional și treaptă de salarizare. Salarizarea personalului instituției în anul 2018 s-a făcut în conformitate cu prevederile Legii-cadru Nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

5. măsuri luate pentru gestionarea patrimoniului instituției, îmbunătățiri/refuncționalizări ale spațiilor:

- Transferul patrimoniului deținut conform legislației în vigoare;
- Urmărirea bunei execuții a depozitelor aflate în curs de realizare de către Horace Media;
- Depozitarea optimă a patrimoniului transferat;
- Dotarea cu aparatură de măsurat temperatura și umiditatea relativă.

6. măsuri luate în urma controalelor, verificării/auditării din partea autorității sau a altor organisme de control în perioada raportată.

În 2018 a fost efectuat controlul privind apărarea împotriva incendiilor și protecția civilă conform Legii nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, Legii nr. 481/2004 privind protecția civilă, modificată și completată de Legea nr. 212/2006, O.U.G. nr. 21/2004 privind Sistemul Național de management al Situațiilor de urgență, aprobată prin Legea nr. 15/2005 și a H.G. nr. 1492/2004 privind principiile de organizare, funcționare și atribuțiile serviciilor de urgență profesională.

De asemenea, s-au făcut toate demersurile în vederea obținerii autorizației de securitate împotriva incendiilor.

Constatări:

Întrucât nu a constatat încălcări flagrante ale Legii, I.S.U. nu a dispus sancțiuni, ci a formulat doar recomandări.

D) Evoluția situației economico-financiare a instituției:

1. analiza datelor financiare din proiectul de management corelat cu bilanțul contabil al perioadei raportate;

d.1.1. Analiza situației financiare

Venituri	Previziune 2018	Realizat 2018	Realizat Procentual
Buget de venituri (din care)	7,270,000	10,731,937	148%
Subvenție/alocație bugetară	6,252,200	10,284,406	164%
Fond de rulment/Fonduri cu destinație specială	11,870,000	1,837,670	15%
Venituri proprii	1,017,800	447,531	44%
Grad acop. buget din venituri proprii	14.00%	4.17%	

Cheltuieli	Previziune 2018	Realizat 2018
Buget de Cheltuieli Total	19,140,000	10,361,142
Cheltuieli de personal, din care	5,350,000	5,318,883
* Contracte de muncă	5,020,000	5,187,226
* Convenții	330,000	131,657
Cheltuieli de întreținere	320,000	489,070
Bunuri și servicii	1,600,000	4,057,807
Cheltuieli de capital	11,870,000	495,382
Cheltuieli fond rulment/ dest. spec.	0	1,837,670

d.1.2. Grad de acoperire a cheltuielilor din venituri proprii

Indicatori	Previziune 2018	Realizat 2018
Venituri Proprii	1,017,800	447,531
Subvenție	6,252,200	10,284,406
Total Cheltuieli Operaționale	7,270,000	9,865,760
Grad acoper. Ven Propr/ Chelt. Operaționale	14.00%	4.54%
Grad acoper Subvenții/ Chelt Operaționale	86.00%	99.71%

d.1.3. Gradul de creștere a veniturilor proprii în totalul veniturilor

Indicatori	Previziune 2018	Realizat 2018
Venituri Proprii	1,017,800	447,531
Total Venituri	7,270,000	10,731,937
Pondere Veniturilor Proprii în Total Venituri	14.00%	4.17%
Gradul de creștere a veniturilor proprii în totalul veniturilor		-9.83%

Nota: Veniturile din bilete au crescut de la 75.254 lei în 2017 la 226.755 lei în 2018

d.1.4. Ponderea cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor:

Indicatori	Previziune 2018	Realizat 2018
Cheltuieli de Personal	5,350,000	5,318,883
Total Cheltuieli Operaționale	7,270,000	9,865,760
Pondere cheltuielilor de personal din totalul cheltuielilor:	74%	54%

d.1.5. Ponderea cheltuielilor de capital din bugetul total:

Indicatori	Previziune 2018	Realizat 2018
Cheltuieli de Capital	11,870,000	495,382
Buget Total	19,140,000	10,361,142
Pondere cheltuielilor de Capital din totalul cheltuielilor:	62.02%	4.78%

d.1.6. Gradul de acoperire a salariilor din subvenție

Indicatori	Previziune 2018	Realizat 2018	acoperit din Subvenție
Cheltuieli cu Salariile	5,020,000	5,187,226	5,187,226
Cheltuieli cu Convențiile Civile	330,000	131,657	131,657
Total Cheltuieli cu Personal	5,350,000	5,318,883	5,318,883
Valoare Subvenție - Total	6,252,200	10,284,406	
Gradul de acoperire a salariilor din subvenție:	100.00%	100.00%	
Gradul de acoperire a convențiilor din subvenție:	5.29%	1.28%	
Ponderea cheltuielilor efectuate in cadrul raporturilor contractuale - altele decât contractele de muncă (conventii, drepturi de autor)	6.17%	2.95%	

d.1.7. Cheltuieli pe Beneficiar

Indicatori	Previziune 2018	Realizat 2018
Număr Beneficiari	52,000	76,617
Valoare Subvenție	6,252,200	10,284,406
Venituri Proprii	1,017,800	447,531
Cheltuieli Operaționale Totale	7,270,000	9,865,760
Cheltuieli pe beneficiar, din care:	139.81	128.77
*din subvenție/ alocație	120.23	122.93
*ponderea cheltuielilor din subvenție pe beneficiar	86%	95.46%
*din venituri proprii	19.57	5.84
*ponderea cheltuielilor din venituri proprii pe beneficiar	14%	4.54%

Notă: Numărul de beneficiari include vizitatorii expozițiilor din străinătate.

2. evoluția valorii indicatorilor de performanță în perioada raportată, conform criteriilor de performanță ale instituției din următorul tabel:

Nr. Crt.	Indicatori de performanță	Previziuni 2018	Perioada evaluată 2018
1	Cheltuieli pe beneficiar (subvenție + venituri – cheltuieli de capital) / nr. de beneficiari (lei)	139.81	128.77
2	Fonduri nerambursabile atrase (lei)	0	0
3	Numărul de activități educaționale	6	23
4	Număr de apariții media (fără comunicate de presă)	200	347
5	Număr de beneficiari neplătitori	20,000	36,284
6	Număr de beneficiari plătitori	29,000	40,333
7	Număr de expoziții/ Număr Reprezentații	10	25
8	Număr de proiecte/ acțiuni culturale	11	62
9	Venituri proprii din activitatea de bază (lei)	792,000	398,249
10	Venituri proprii din alte activități (lei)	225,800	49,283

Nota: Numărul de beneficiari include vizitatorii expozițiilor din străinătate

E. Sinteza programelor și a planului de acțiune pentru îndeplinirea obligațiilor asumate prin proiectul de management:

Se realizează prin raportare la:

1. viziune;
2. misiune;
3. obiective (generale și specifice)
4. strategie culturală, pentru întreaga perioadă de management
5. strategie și plan de marketing
6. programe propuse pentru întreaga perioadă de management
7. proiecte din cadrul programelor
8. alte evenimente, activități specifice instituției, planificate pentru perioada de management.

În ceea ce privește clasificarea activităților circumscrise economiei naționale, Muzeul Țării Crișurilor - Complex muzeal (prin funcțiile stabilite: achiziție, depozitare, conservare și restaurare, cercetare științifică, valorificare expozițională, recreere) se încadrează la un domeniu de activitate CAEN (cod 102), inclus la capitolul **Activități ale muzeelor**.

Muzeul Țării Crișurilor – Complex muzeal (în continuare compus din Muzeul Țării Crișurilor, Muzeele Memoriale „Iosif Vulcan, „Aurel Lazăr”, „Ady Endre” și Peștera Vadu Crișului) deține cel mai numeros patrimoniu mobil din județul Bihor (arheologic, istoric, etnografic, din domeniul artelor plastice și ale științelor naturii – cca 500.000 de piese). Acesta acoperă toate epocile istorice, din cea preistorică pînă la cea contemporană. Este o instituție muzeală care de-a lungul anilor (peste 100 de ani de existență) a urmărit și urmărește să pună în valoare cultura materială și imaterială din Țara Crișurilor, în contextul Europei Centrale și de Sud-Est, prin expoziții permanente și temporare, manifestări cultural-științifice (sesiuni științifice, simpozioane, conferințe etc.), să conserve în bune condiții bunurile patrimoniale deținute (prin activități de conservare și restaurare).

Misiunea Muzeului Țării Crișurilor – Complex muzeal este de a achiziționa, cerceta, valorifica expozițional și științific, conserva și restaura mărturiile materiale și imateriale create într-o durată lungă de timp în arealul geopolitic de interes. Prin activitatea derulată, complexul muzeal orădean urmărește să disemineze informațiile deținute cu scopul de a educa și recrea publicul vizitator.

Misiunea Muzeului Țării Crișurilor – Complex muzeal este de a deveni din nou partea activă a vieții cultural-artistice și științifice din Oradea și Bihor și nu numai, știut fiind că din mai 2018 funcționăm într-un nou sediu; de a asigura un nivel de exprimare în domeniu de cea mai bună calitate; de a urmări să releve cu obiectivitate contribuția cultural-artistică a fiecărei etnii ce a viețuit peste timp în regiune (români, macedoromâni, maghiari, italieni, evrei, slovaci, șvabi, sârbi, ruteni etc.).

Îndeplinirea misiunii Muzeului Țării Crișurilor – Complex muzeal este corelată cu legislația în domeniu (**Legea nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil și Legea nr.311/2003 - legea muzeelor și colecțiilor**), care prevede și strategiile județene, regionale și naționale în domeniile muzeal și patrimonial, aspect de care am ținut cont în elaborarea proiectului managerial și al celui minimal pe anul 2018.

Strategia culturală pentru perioada de management (2016-2020) cuprinde câteva direcții de activitate care în cazul Muzeului Țării Crișurilor au avut drept scop final încheierea mutării patrimoniului în noul sediu, conceperea mobilierului necesar depozitării în condiții de conservare și securitate maxime a bunurilor culturale aflate în inventarul instituției, accesarea de proiecte europene pentru lucrările de amenajare exterioară și interioară a sediului muzeului, reorganizarea structurii interne de funcționare administrativă a muzeului (revizuirea periodică a organigramei și completarea posturilor ocupate sau vacante); organizarea, după mutarea în noul sediu (2017-2018), a unor manifestări expoziționale și culturale în colaborare cu muzee din străinătate (pentru început cu Ungaria, Italia, Cehia, Polonia etc.) și cu muzee din România, ducerea la bun sfârșit a proiectelor prevăzute în planul minimal anual pe 2018, în condițiile de funcționare limitate, aceasta cu scopul de a menține treaz interesul vizitatorilor locali și nu numai pentru complexul nostru muzeal.

Cu privire la muzeele memoriale, s-a urmărit pînă acum repararea clădirilor pentru centenarul revistei *Familia* (Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”, modernizarea muzeotehnică și

expozițională în anul Centenarului Marii Uniri (Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”) și pregătirea documentației tehnice și realizarea reparațiilor curente la Muzeul Memorial „Ady Endre” în anul Centenarului Ady Endre (2019).

Programul minimal pe anul 2018 a urmărit să asigure continuitatea derulării unor proiecte prevăzute a se desfășura pe mai mulți ani (POR, RO-HU) și să pună în operă o serie de expoziții temporare, manifestări cultural-științifice care să asigure vizibilitate continuă **Muzeului Țării Crișurilor – Complex muzeal**. Precizăm că întreaga activitate a instituției pe 2018 a fost astfel coordonată încât să nu afecteze obiectivele principale ale proiectului de management general cu privire la trecerea într-un sediu nou și realizarea principalelor manifestări expoziționale și cultural-științifice de tradiție pentru muzeu, Oradea și Bihor deopotrivă (ex. **Zilele Muzeului Țării Crișurilor**, ediția a XXII-a, **Noaptea muzeelor**, ediția a XIV-a, **Tîrgul meșterilor populari**, ediția a XXV-a, **Zilele Irinyi-Vulcan**, ediția a XXV-a etc.).

Concret, proiectele incluse în programul minimal pe anul 2018 au fost realizate, cu excepția expozițiilor permanente, care au fost condiționate în finalizarea lor de finanțarea proiectelor pe RO-HU și derularea licitațiilor (pe POR), aceasta din urmă finalizată în februarie 2019:

1. Programele cultural-științifice în totalitate:
 - **Zilele Muzeului Țării Crișurilor**, ediția a XXII-a
 - **Noaptea muzeelor**, ediția a XIV-a
 - **Seratele cu Bijuterii muzicale**
 - **Tîrgul meșterilor populari**, ediția a XXV-a
2. Programul expozițional: în afară de expozițiile permanente (istorie, științele naturii, Lapidariu), toate celelalte au fost realizate:
 - Expoziția permanentă **Vivariu**;
 - Expoziția temporară **Artiști Plastici Orădeni**
 - Expoziția temporară "Mașinile lui Leonardo da Vinci" (care a avut titlul **Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci**)
 - **Expoziția Internațională de Artă Naivă**
 - **Expoziția de Jucării din Secolul XX** (care a avut titlul **De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor**)
 - Expoziția Bihorul și Marea Unire de la 1918 (care a avut titlul **Bihorul „... la spargerea lumii” (12 octombrie 1918-20 aprilie 1919)**)
 - Expoziția de pictură **Ion Grigorescu** (cu titlul **Ion Grigorescu. Opera pictată: 1963 – 2017**)
3. Program de cercetare științifică:
 - Cercetarea colecțiilor muzeale
 - Săpături arheologice preventive și cercetare sistematică
 - Cercetări pentru depistare obiecte muzeale (achiziții)
4. Program de conferințe și colocvii
 - Colocviile Muzeului Țării Crișurilor – Centenar Marea Unire (care au avut titlul **Colocviile Marii Uniri**) - în colaborare cu Digi TV

- Sesiune Științifică Centenar – în colaborare cu Universitatea Oradea (care a avut titlul **Europa la ... "spargerea lumii"**)
- 5. Program editorial
 - Anuarul *Crisia*
 - Anuarul *Biharea* - în curs de tipărire
 - Anuarul *Nymphaea*
 - Publicare carte: Blaga Mihoc, Florina Ciure, **Tipărituri Chirilice în colecția de carte veche a Muzeului Țării Crișurilor (1643-1859). Catalog**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018
 - Publicare carte: Ronald Hochhauser, **Din istoria discului de gramofon și patefon. Catalog de colecție**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018
- 6. Programe de educație muzeală:

Proiecte de pedagogie muzeală în colaborare cu instituții de învățământ și Inspectoratul Școlar Județean Bihor: Colegiul Național „Iosif Vulcan”, în cadrul proiectului educativ *Costumul tradițional românesc – expresie a identității naționale*; Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, în cadrul proiectului educativ *Să ne descoperim trecutul deschizând porțile muzeului*; Grădinița cu program prelungit nr.54 Oradea, în cadrul proiectului educativ interjudețean *Cufărul cu tradiții*, ediția a IV-a; Școala Generală nr. 1 Diosig, în cadrul proiectului educativ *Să ne descoperim trecutul deschizând porțile muzeului*; Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, în cadrul proiectului educativ *Bisericile de lemn din Țara Beiușului – Tezaur arhitectural al județului Bihor*.

Au mai fost derulate încă alte două proiecte de educație muzeală, Proiectul *Blending Arts: Reading Painting*, în colaborare cu Universitatea Emanuel Oradea, licee din Oradea, și Proiectul *Arta plastică și arta de a vorbi: imagini și cuvinte*, în colaborare cu Colegiul Național „Iosif Vulcan” din Oradea (Vezi Anexa 1).

F. Previzionarea evoluției economico-financiare a instituției, cu o estimare a resurselor financiare care trebuie alocate de către autoritate, precum și a veniturilor instituției ce pot fi atrase din alte surse.

1. Proiectul de venituri și cheltuieli pentru următoarea perioadă de raportare

f.1.1. Previzionarea evoluției economico-financiare pentru următoarea perioadă de raportare

Previzionare evoluție economico-financiara	Previzionat 2018	Realizat 2018	Previzionat 2019
Buget de venituri	7,270,000	10,731,937	15,630,200
din care Subvenție/ alocație bugetară	6,252,200	10,284,406	14,653,200
Buget de Cheltuieli	19,140,000	10,361,142	20,845,969
Total Venituri Proprii	1,017,800	447,531	977,000

Notă: Bugetul de Cheltuieli are la bază premisa desfășurării activităților de investiții și amenajare ale noului sediu aferente anului 2019 și organizarea spațiului expozițional ce se va realiza doar în acest an. Bugetul de Cheltuieli previzionat include și valoarea alocată pentru 2019 a proiectului RO-HU (3.290.000 lei) prevăzute ca fonduri cu destinație specială. Aceste fonduri vor fi angajate conform calendarului de implementare.

f.1.2. Previzionarea evoluției cheltuielilor de personal

Previzionare cheltuieli de personal	Previzionat 2018	Realizat 2018	Previzionat 2019
Cheltuieli de personal, din care	5,350,000	5,318,883	7,151,000
* Contracte de muncă	5,020,000	5,187,226	7,019,000
* Convenții	330,000	131,657	132,000

f.1.3. Previzionarea bugetului de venituri

Venituri	Previzionat 2018	Realizat 2018	Previzionat 2019
Buget de venituri	7,270,000	10,731,937	15,630,200
Subvenție/alocație bugetară	6,252,200	10,284,406	14,653,200
Fond de rulment/Fonduri cu destinație specială	11,870,000	1,837,670	5,215,769
Venituri Proprii, din care	1,017,800	447,531	977,000
Venituri din Bilete	143,500	226,755	227,000
Venituri din Chirii	55,000	25,614	20,000
Venituri din Descărcare Arheologică	410,000	171,494	600,000
Venituri din Proiecte de Cercetare	100,000		
Venituri din programe de finanțare	68,000		
Alte venituri (publicații, taxă expertiză obiecte de artă, artizanat, taxa evaluare arheologică):	100,000	21,169	100,000
Sponsorizări	7,000	2,500	10,000
Alte venituri	20,000	0	20,000

Nota: Valorile previzionate ale bugetului de venituri, respectiv valoarea subvenției, nu includ valoarea Fondurilor cu destinație specială alocate pentru investiții (proiect RO-HU, mobilier

depozit și aparatură, respectiv reparații capitale Muzeul Ady Endre).

f.1.4. Costuri cu investiții

Costuri cu investiții	Previzionat 2018	Realizat 2018	Previzionat 2019
Proiecte mici	198,000	72,821	160,500
Proiecte medii	130,000	531,574	446,000
Proiecte mari	11,880,000	1,837,670	5,215,769
Total	11,365,500	2,442,065	5,822,269
<p><i>Notă: În cadrul proiectelor mari s-au prevăzut proiectele de investiții - proiect RO-HU (cheltuieli specifice pentru 2019), dotări mobilier depozite și aparatură, reparații capitale Muzeul Ady Endre.</i></p>			

2. Nr. de beneficiari estimați pentru următoarea perioadă de management

Perioada de Management	Nr. beneficiari	Nr de bilete	Nr. bilete preț întreg	Nr. bilete preț redus	Venituri preț întreg	Venituri preț redus
					RON preț mediu	RON preț mediu
					8	4.5
2018 Realizat	76,617	40,333	12,097	28,236	99,911	126,844
2019 Previzionat	70,000	35,000	12,000	23,000	123,718	103,282
<p>Notă: în anul 2019 prețul mediu al biletelor va fi adaptat specificului evenimentelor, valoarea încasărilor fiind previzionată.</p>						

3. Analiza programului minimal realizat:

Nr. crt.	Program	Scurtă descriere a programului	Număr proiecte în cadrul programului	Denumirea proiectului	Buget prevăzut pe program	Buget realizat
1	Programul cultural științific	Manifestări devenite tradiționale	4	Zilele Muzeului Țării Crișurilor Noaptea muzeelor Serate cu bijuterii muzicale Țîrgul	180.000 lei	56.469 lei

				meșterilor popolari		
	Programul cultural științific		1	Școala de vară intitulată „Centenarul Mării Uniri” din cadrul Proiectului Centenar România Mare (1918- 2018)	-	3.791 lei
	Programul cultural științific		1	Realizarea și amplasarea unor plăci comemorative, în 25 localități din Bihor, consacrate participanților bihoreni, aleși și de drept, la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia de la 1 Decembrie 1918 (în colaborare cu Consiliul Județean Bihor și Prefectura Județului Bihor)	-	11.971 lei
2.	Program expozițional	Activități care presupun punerea în circuitul muzeal turistic al noului sediu al Muzeului Țării Crișurilor	14	Realizarea expoziției permanente de Științele Naturii în noul sediu Realizarea expoziției permanente de Istorie în noul sediu Realizarea expoziției permanente		

				Vivariu		
				Realizarea expoziției permanente Lapidariu		
				Expoziția temporară Artiști Plastici Orădeni, în noul sediu		
				Realizarea Expoziției "Mașinile lui Leonardo da Vinci"		
				Realizarea Expoziției Internaționale de Artă Naivă		
				Realizarea Expoziției de Jucării din Secolul XX	140.000 lei	194.082 lei
				Expoziția dedicată Centenarului României Mari și intitulată <i>Bihorul „... la spargerea lumii” (12 octombrie 1918-20 aprilie 1919)</i>		
				Expoziția de pictură <i>Ion Grigorescu. Opera pictată: 1963 – 2017</i>		
				Expoziția <i>Dincolo de frumusețe. Dolomiții și emigranții săi</i>		
				Expoziția dedicată Centenarului României		

				<p>Mari și intitulată <i>Bihorul „... la spargerea lumii” (12 octombrie 1918-20 aprilie 1919)</i></p> <p>Expoziția <i>Heliogravuri și litografii după lucrările lui Vincent van Gogh și Auguste Renoir, din colecția de artă Thomas Emmerling, Nürnberg (Germania)</i></p> <p>Expoziția <i>Vîrsta de aur a seturilor LEGO (1970-1990)</i></p> <p>Expoziție <i>Basarabia și Crișana. Perenitatea artei populare în două provincii de la granițele României Mari</i></p>		
3	Program de cercetare științifică	Valorificarea științifică prin cercetarea unor domenii și teme cerute pentru îndeplinirea misiunii muzeale și științifice a instituției	3	<p>Cercetarea colecțiilor instituției</p> <p>Cercetări pentru depistare obiecte muzeale</p> <p>Săpături arheologice preventive</p>	120.000 lei	273.450 lei

4	Program de conferințe și colocvii	Activități care presupun punerea în valoare științifică a patrimoniului și a realizărilor colectivului instituției	2	<p><i>Colocviile Marii Uniri din cadrul Proiectului Centenar România Mare (1918-2018)</i></p> <p><i>Sesiunea științifică Centenar Europa... la spargerea lumii (în colaborare cu Universitatea Oradea)</i></p>	12.000 lei	590 lei
5	Program editorial	Tipărirea celor trei anuare științifice (arheologie și istorie, arta și etnografie, științele naturii) și a unor cărți de autor elaborate de muzeografi	7	<p>Tipărirea anuarelor <i>Crisia, Biharea, Nymphaea</i>;</p> <p>Publicare carte: Blaga Mihoc și Florina Ciure - <i>Tipărituri Chirilice din colecția Muzeului</i>;</p> <p>Ronald Hochhauser, <i>Din istoria discului de gramofon și patefon-Catalog de colecție</i>, Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2018;</p> <p>I. Crișan, A. Chiriac, G. Moisa (coord.), <i>80. Sever Dumitrașcu în</i></p>	45.000 lei	64.042 lei

				<i>honorem,</i> Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018; Florin Ardelean și Gabriel Moisa, <i>Marea Unire. Ecouri în presa culturală din Oradea- Mare (1920- 1943). Familia și Cele Trei Crișuri,</i> antologie, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018		
6	Program de educație muzeală	Evenimente educaționale în vederea promovării noului sediu pentru procese de cunoaștere și educație muzeală de toate vârstele	7	Proiecte de pedagogie muzeală în colaborare cu instituții de învățământ și Inspectoratul Școlar	3000 lei	Nu au fost costuri
7	Programe de investiții	Realizarea noului sediu	2	Reparații capitale și amenajare noul sediu inclusiv amenajări	-	254.497 lei
				Transfer patrimoniu în noul sediu	-	1.583.173 lei
Total fără investiții				500.000 lei	2.076.868 lei	
Total cu investiții				500.000 lei	2.442.065 lei	

ANEXA 1
ACTIVITĂȚI EXPOZIȚIONALE ȘI
ȘTIINȚIFICE

I. ACTIVITATEA EXPOZIȚIONALĂ

1.EXPOZIȚII TEMPORARE ȘI PERMANENTE ORGANIZATE DE MUZEUL ȚĂRII CRIȘURILOR – COMPLEX MUZEAL

Expoziția **Artiști plastici orădeni din perioada interbelică**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A;

Expoziția **Donația Iosif Fekete (colecția Muzeului Țării Crișurilor)**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A;

Expoziția **Pictori și sculptori orădeni din colecțiile Muzeului Țării Crișurilor (1950-1980)**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A;

Expoziția de artă decorativă contemporană din colecția Muzeului Țării Crișurilor (sticlă, ceramică, porțelan, tapiserie), organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A;

Expoziția **Ady Endre: A menekulo elet**, organizată de Muzeul Memorial „Ady Endre”, la Muzeul Memorial „Ady Endre”, 31 ianuarie 2018;

Deschiderea **Vivariului**, expoziție permanentă a Muzeului Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 13 februarie 2018;

Expoziția **A tegnapı Paris – Parisul de ieri**, organizată de Muzeul Memorial „Ady Endre”, la Muzeul Memorial „Ady Endre”, 3 martie 2018;

Expoziția **Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, Consiliul Județean Bihor, în parteneriat cu: Muzeul Leonardo da Vinci din Florența și un grup de artizani florentini de la TEKNOART S.R.L. Florența, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 17 martie 2018;

Expoziția **Cehoslovacia 1918-1968**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor în colaborare cu Ambasada Republicii Cehia și Centrul Ceh din București, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 23 aprilie 2018;

Expoziția **Pictofabule** a artistului plastic Teofil Ioan Știop, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 25 aprilie 2018;

Expoziția **Carte tipărită în Editura Muzeului Țării Crișurilor între 1971-2018**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 18 mai 2018;

Expoziția de pictură **Ion Grigorescu. Opera pictată: 1963 – 2017**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în colaborare cu Fundația Muzeul de Artă Recentă/MARe București, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, din 20 iunie 2018;

Salonul Internațional de Artă Naivă, organizat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, Muzeul Țării Crișurilor, Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Bihor și Consiliul Județean Bihor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 28 iunie 2018;

Gala diplomelor 2018, organizată de Facultatea de Arte, Departamentul de Arte Vizuale – specializarea Design vestimentar, în parteneriat cu Muzeul Țării Crișurilor, Universitatea din Oradea, Facultatea de Arte – Departamentul de Muzică, UAP Oradea, MModels România, Evenimente Oradea, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 10 iulie 2018;

Expoziția **Oglinzi oglindite**, expoziție organizată de UAPR Oradea, Muzeul Țării Crișurilor și MARe București, la Galeria de artă - Reperaj, Cetate corpul C, 13 iulie 2018;

Expoziția **Dincolo de frumusețe. Dolomiții și emigranții săi**, care este rezultatul unui parteneriat între Muzeul Țării Crișurilor, Consiliul Județean Bihor, Consatul Onorific al României în Regiunea Trentino Alto Adige - Sudtiroi, Asociația „Trentini Nel Mondo”, Asociația „Bellunesi Nel Mondo”, Fundația „Dolomiți UNESCO” și MUSE - Museo delle Scienze, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 30 septembrie 2018;

Expoziția dedicată Centenarului României Mari și intitulată **Bihorul „... la spargerea lumii” (12 octombrie 1918-20 aprilie 1919)**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Muzeul Național al Unirii din Alba Iulia, Facultatea de Istorie a Universității din Oradea, Serviciul Județean Bihor al Arhivelor Naționale, Muzeul Militar Național „Regele Ferdinand I” – Filiala Oradea, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 10 octombrie 2018;

Expoziția Națională de Artă Naivă din România, organizată de Asociația Artiștilor Naivi din România și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, în parteneriat cu Muzeul Țării Crișurilor – Complex muzeal și Consiliul Județean Bihor, precum și cu sprijinul Fundației Comunitare Oradea, Pusha Fashion, Tehnoprint, Perpetuum Cluj, Revista *Familia*, Transilvania Tour, dl. Ioan Degău, Cinema Palace Oradea, Inspectoratul Școlar Bihor și Liceul de Arte Oradea, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 18 octombrie 2018;

Expoziția **Reviste și cărți ale Unirii**, organizată de Muzeul Memorial „Iosif Vulcan” în colaborare cu Revista *Familia* din Oradea și Revista *Poesis* din Satu Mare, la Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”, 26 octombrie 2018;

Expoziția **Heliogravuri și litografii după lucrările lui Vincent van Gogh și Auguste Renoir, din colecția de artă Thomas Emmerling, Nürnberg (Germania)**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Consiliul Județean Bihor și Asociația S.C. Merkur Global S.R.L., la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 13 noiembrie 2018;

Expoziția **Slovacia-1968. Invazia trupelor Pactului de la Varșovia**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Ambasada Republicii Slovace în România, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 16-29 noiembrie 2018;

Expoziția **Vârsta de aur a seturilor LEGO (1970-1990)**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor în colaborare cu Consiliul Județean Bihor și Asociația Brickenburg din Cluj-Napoca, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 22 noiembrie 2018;

Expoziția **De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor în parteneriat cu Consiliul Județean Bihor, Asociația Muzeul Jucăriilor din București și Plastor SA Oradea, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 22 noiembrie 2018;

Expoziția **Lumea contemporană. Puncte de vedere – sculptură mică în lemn și metal realizată între 2016-2018** a lui Ovidiu Pascu, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 14 decembrie 2018.

2. EXPOZIȚII ITINERATE ÎN ȚARĂ ȘI ÎN EUROPA

Expoziția **Basarabia și Crișana. Perenitatea artei populare în două provincii de la granițele României Mari**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, la Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău, 28 noiembrie 2018.

II. MANIFESTĂRI CULTURAL-ȘTIINȚIFICE

Discurs privind opera lui M. Eminescu, cu accent pe debutul datorat lui Iosif Vulcan, eveniment organizat de Muzeul Memorial “Iosif Vulcan”, la Colegiul Național “Mihai Eminescu”, 13 ianuarie 2018;

Serată literară memorială Tabery Geza, organizată de Muzeul Memorial “Ady Endre”, la Muzeul Memorial “Ady Endre” 19 ianuarie 2019;

Lansare de cărți: Traian Ștef, **Panteonul Familiei Fondatori de istorie și cultură, Biblioteca Revistei Familia, 2017** și Iuliana Păcurar, **Folclorul în revista Familia. Antologie (1865-1906), Biblioteca Revistei Familia, 201**, organizate de Muzeul Memorial “Iosif Vulcan”, la Muzeul Memorial “Iosif Vulcan”, 23 ianuarie 2018;

Conferință *Principiile wilsoniene și implicațiile lor pentru românii din Imperiul Austro-Ungar* (citite de Woodrow Wilson în Congresul american la 8 ianuarie 1918), organizată în cadrul Proiectului **Centenar România Mare (1918-2018)** de Muzeul Țării Crișurilor, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 24 ianuarie 2018;

Serată literară cu muzică clasică, invitat special Meleg Vilmos, directorul Filarmonicii Oradea, organizată de Muzeul Memorial „Ady Endre”, la Muzeul Memorial „Ady Endre”, 27 ianuarie 2018;

Colocviile Marii Uniri, organizate de Muzeul Țării Crișurilor lunar, în parteneriat cu Digi 24 Oradea și Universitatea din Oradea, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, februarie-noiembrie 2018;

Întâlnire cu scriitorul Radu Ulmeanu și lansarea cărții acestuia, *Siberii*, Editura Tribuna, 2018, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, Muzeul Memorial „Iosif Vulcan” și Revista *Familia*, la Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”, 15 februarie 2018;

Serată cu Bijuterii Muzicale, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Universitatea Oradea – Departamentul de Muzică al Facultății de Arte, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 27 februarie 2018;

Contextul central-european al anului 1918 – conferință în cadrul Proiectului Centenar România Mare (1918-2018), organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 28 februarie 2018;

Serată literară și cu muzică clasică cu tema Bartok și Ady - invitat special compozitorul și prof. Szego Peter, Cluj-Napoca -, organizată de Muzeul Memorial „Ady Endre”, la Muzeul Memorial „Ady Endre”, 28 februarie 2018;

Serată literară **A tegnapi Paris – Parisul de ieri**, organizată de Muzeul Memorial „Ady Endre”, la Muzeul Memorial „Ady Endre”, 3 martie 2018;

Lansarea cărților scriitorului Sergiu Radu Ruba, **Nu înțeleg ce mi se întâmplă și Scene, explorări, condeie – dialoguri salvate**, organizată de Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”, la Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”, 12 martie 2018;

Serată cu Bijuterii Muzicale, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Universitatea Oradea – Departamentul de Muzică al Facultății de Arte, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 25 martie 2018;

Unirea Basarabiei cu România – concurs cu elevii în cadrul Proiectului Centenar România Mare (1918-2018), organizat de Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 27 martie 2018;

Serată cu Bijuterii Muzicale, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Universitatea Oradea – Departamentul de Muzică al Facultății de Arte, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 27 martie 2018;

Ady Endre: **Szeretnem ha szeretnemek**, serată literară cu muzică clasică, invitat special Meleg Vilmos, directorul Filarmonicii Oradea, organizată de Muzeul Memorial „Ady Endre”, la Muzeul Memorial „Ady Endre”, 4 aprilie 2018;

Conferințele Unirii - Episcopia Greco-Catolică Oradea și Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Bihor, în parteneriat cu Muzeul Țării Crișurilor, Primăria Municipiului Oradea, Muzeul Orașului Oradea-Complex Cultural, Facultatea de Istorie și Relații Internaționale din cadrul Universității Oradea, Facultatea de Teologie Greco-Catolică, Dep. Oradea (UBB), Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” Oradea și Seminarul Teologic Greco-Catolic Sf. Trei Ierarhi Oradea. La Muzeul Țării Crișurilor, 25 aprilie 2018;

Serată cu Bijuterii Muzicale, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Universitatea Oradea – Departamentul de Muzică al Facultății de Arte, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 25 aprilie 2018;

Eliberarea orașului Oradea la 20 aprilie 1919 – conferință în cadrul Proiectului Centenar România Mare (1918-2018), organizată de Muzeul Țării Crișurilor, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 26 aprilie 2018;

Serată cu Bijuterii Muzicale, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Universitatea Oradea – Departamentul de Muzică al Facultății de Arte, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 4 mai 2018;

Zilele Muzeului Țării Crișurilor, ediția a XXII-a, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Consiliul Județean Bihor, Episcopia Ortodoxă a Oradiei, Episcopia Greco-Catolică Oradea, Episcopia Romano-Catolică Oradea, Episcopia Reformată de pe lângă Piatra Craiului, Sinagoga Neologă „Sion” Oradea, Muzeul Orașului Oradea – Complex cultural, Fundația de Protejare a Monumentelor Istorice din Județul Bihor, Primăria Oradea, Comunitatea Evreilor din Oradea, Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand I”, Filiala Oradea, Universitatea Oradea (Facultatea de Arte, Departamentul de Arte Vizuale), Visual Container, Milano (Italia), Asociația culturală Conflux, Oradea (Romania), Biblioteca Județeană “Gheorghe Șincai” Bihor, Universitatea Oradea (Facultatea de Istorie, Relații Internaționale, Științe Politice și Științele Comunicării, Departamentul de Istorie), Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”, OTL Oradea. La Muzeul Țării Crișurilor – Complex muzeal, 16-22 mai 2018;

Noaptea muzeelor (Ediția a XIV-a), manifestare cultural-științifică patronată de Ministerul Culturii din Franța (sub genericul **Muzeele orădene împreună!**, ediția a IV-a) - la toate muzeele complexului muzeal orădean, inclusiv la sediul nou al muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 19 mai 2018;

Ediția a IX-a a Festivalului **Video Art Event**, sub genericul **INTERFACE**, organizată de [Visual Container](#), Milano (Italia), Asociația culturală Conflux, Oradea (Romania), Universitatea Oradea (Facultatea de Arte, Departamentul de Arte Vizuale) și Muzeul Țării Crișurilor, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 19 mai 2018;

Lansare de carte, **Tipărituri Chirilice în colecția de carte veche a Muzeului Țării Crișurilor (1643-1859). Catalog**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018, autori Blaga Mihoc, Florina Ciure, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 16 mai 2018;

Oradea și Bihorul în război – conferință în cadrul Proiectului Centenar România Mare (1918-2018), organizată de Muzeul Țării Crișurilor și Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 18 mai 2018;

Lansarea cărții **Alimentația tradițională din Bihor între secolul al XVIII-lea și începutul secolului al XX-lea**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, autor Sabina Horvath, la sediul muzeului din Str. Armatei Române nr.1/A, 18 mai 2018;

Serata literară cu tema Ady și Jozsef Attila, în cadrul evenimentului *Noaptea Muzeului la Muzeul Literar Jozsef Attila*, Balatonszarszo – Ungaria, organizată de Muzeul Memorial „Ady Endre”, 5 iunie 2018;

Serată cu Bijuterii Muzicale, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Universitatea Oradea – Departamentul de Muzică al Facultății de Arte, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 13 iunie 2018;

Acțiune de comemorare a dr. Mihai Marina, consul general al României (1941-1943), organizată de Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 3 iulie 2018;

Tîrgul Meșterilor Populari din România, ediția a XXV-a, organizat de Muzeul Țării Crișurilor împreună cu Consiliul Județean Bihor și în parteneriat cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, Murray Press Oradea, Liceul Teoretic „Aurel Lazăr”, Liceul cu Program Sportiv „Bihorul” și Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”. În Parcul „Nicolae Bălcescu”, 20–22 iulie 2018;

Școala de vară intitulată **„Centenarul Marii Uniri”**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor împreună cu Consiliul Județean Bihor, Prefectura Județului Bihor, Inspectoratul Școlar Județean Bihor, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”, Episcopia Ortodoxă Română, Episcopia Greco-Catolică, Muzeul Unirii din Alba Iulia, la care au participat elevi din Basarabia, Ucraina, Ungaria și un grup de la Colegiul Național „Emanuil Gojdu” din Oradea - 29 iulie – 4 august 2018;

Dezmembrarea Imperiului Austro-Ungar - conferință în cadrul Proiectului **Centenar România Mare (1918-2018)**, organizată de Muzeul Țării Crișurilor și Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 24 septembrie 2018;

Ceremonialul dezvelirii plăcii comemorative dedicate Centenarului și semnatarilor Declarației de la Oradea, elaborate în 12 octombrie 1918. La Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 10 octombrie 2018;

Conferință științifică internațională **Europa la ... "spargerea lumii"**, organizată de Universitatea Oradea și Muzeul Țării Crișurilor, la Universitatea Oradea, 9-11 octombrie 2018;

Conferință științifică susținută de prof. dr. John Mearsheimer, specialist în relațiile internaționale din SUA, organizată de Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 25 octombrie 2018;

Prezentarea cărții lui Adrian Copăceanu, *Așteptarea*, organizată de Muzeul Memorial „Iosif Vulcan” în colaborare cu Revista Familia, la Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”, 13 noiembrie 2018;

Lansarea volumului **Marea Unire. Ecouri în presa culturală din Oradea Mare (1920-1943) – Familia și Cele Trei Crișuri**. La Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”, 18 decembrie 2018;

Serată cu Bijuterii muzicale, organizată de Muzeul Țării Crișurilor, în parteneriat cu Universitatea Oradea, Facultatea de Arte – Departamentul de Muzică, la Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”, 19 decembrie 2018;

Dezveliri de alte 24 de plăci comemorative dedicate *Centenarului*, în diverse localități din județ, proiect care s-a derulat în parteneriat cu Consiliul Județean Bihor și Prefectura Județului Bihor.

NUMĂR DE VIZITATORI PE ANUL 2018: 76.617

Această cifră include:

- bilete de intrare la muzee: 40.333
- gratuități obligatorii și cu ocazia unor programe cu școlile: 2246
- vernisaje, lansări de carte, **Noaptea muzeelor**, ediția a XIV-a: 18.038
- **Tîrgul meșterilor populari**, ediția a XXV-a: 10.000 (cifra avansată este rezultatul evaluării făcute împreună cu meșterii populari, Jandarmeria Bihor și partenerii de organizare).
- vizitatori la expozițiile organizate în străinătate: 6000

III. ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ

1. CĂRȚI ȘI STUDII PUBLICATE DE SPECIALIȘTI

a) ANUARE:

Nymphaea nr.XLIII – culegere de studii de științele naturii (Secția de științele naturii);

Biharea nr. XLIV- XLV – culegere de studii de artă și etnografie (Secțiile de artă și etnografie) – în curs de tipărire;

Crisia nr. XLVII – culegere de studii de arheologie și istorie (Secțiile de arheologie și istorie).

Toate anuarele cuprind studii și articole ale specialiștilor muzeului, dar și ale unor colaboratori din țară sau străinătate.

b) CĂRȚI ÎN EDITURA MUZEULUI ȚĂRII CRIȘURILOR:

Blaga Mihoc, Florina Ciure, **Tipărituri Chirilice în colecția de carte veche a Muzeului Țării Crișurilor (1643-1859). Catalog**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018

G. Moisa, S. Șipoș, A. Chiriac, R. Românașu (Coord.), **Istoria Bihorului. Civilizație, societate, economie, mentalități**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018

I. Crișan, A. Chiriac, G. Moisa (coord.), **80. Sever Dumitrașcu in honorem**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018

Ronald Hochhauser, **Din istoria discului de gramofon și patefon - Catalog de colecție**, Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2018

Sorin Șipoș, Gabriel Moisa, Aurel Chiriac, Ioan Giarca, Stelian Nistor, Cosmin Patca, Gelu Serea, **Patrimoniul Țării Bistrei (Județul Bihor)/ Bistra Land's Patrimony (Bihor County)**, ediția a II-a, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018

Florin Ardelean și Gabriel Moisa, **Marea Unire. Ecouri în presa culturală din Oradea-Mare (1920-1943). Familia și Cele Trei Crișuri**, antologie, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018

Gabriel Moisa, Sorin Șipoș, Aurel Chiriac, Radu Românașu (coordonatori), **Istoria Bihorului. Civilizație • Societate • Economie • Mentalități**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018

Szálkai Tamás, Florin Ardelean, Aurel Chiriac, **Irinyi Janos și Iosif Vulcan**, ediția a II-a, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018

c) CĂRȚI ÎN ALTE EDITURI

A. Țărău, G. Fazecaș, D. Marta, R. Huza, C. Crăciun, **Monografia comunei Sânmartin**, Ed. Primus, Oradea, 2018

A. Chifor, **Oradea barocă**, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura Primus, Oradea, 2018

S. Șipoș, A. Chiriac, R. Românașu, Gabriel Moisa (coord.), **Monografia județului Bihor (1943)**, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2018

Gabriel Moisa, Sorin Șipoș, Ménesi Beáta, **Istoria și cenzura scrisului istoric. Studii în onoarea profesorului Ion Zainea**, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2018

Gabriel Moisa, Sorin Șipoș, Ion Eremia (coordonatori), **Declarația de autodeterminare de la Oradea din 12 octombrie 1918**, Editura Academiei Române, București, 2018

Florin Ardelean, Gabriel Moisa, **Marea Unire. Ecouri în presa culturală din Oradea-Mare (1920-1943). Familia și Cele Trei Crișuri**, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2018

d) MATERIALE INFORMAȚIONALE:

Pliant pentru expoziția **Invențiile unui geniu. „Mașinile” lui Leonardo da Vinci**, editat de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Pliant pentru manifestarea cultural-științifică **Zilele Muzeului Țării Crișurilor**, ediția a XXII-a, editat de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Broșură pentru manifestarea cultural-științifică **Conferințele Unirii**, editată de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Pliant pentru expoziția **Ion Grigorescu. Opera pictată: 1963 – 2017**, editat de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Pliant pentru manifestarea culturală **Târgul meșterilor populari**, ediția a XXV-a, editat de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Pliant pentru expoziția **Dincolo de frumusețe. Dolomiții și emigranții săi**, editat de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Pliant pentru expoziția **Heliogravuri și litografii după lucrările lui Vincent van Gogh și Auguste Renoir, din colecția de artă Thomas Emmerling, Nürnberg (Germania)**, editat de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Pliant pentru expoziția **De-a copilăria. O incursiune în lumea fascinantă a jocurilor și a jucăriilor**, editat de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Pliant pentru **Vîrsta de aur a seturilor LEGO (1970-1990)**, editat de Muzeul Țării Crișurilor, Secția de Relații Publice și Expoziții;

Afișe, bannere, invitații, texte de sală și etichete explicative, traduse în engleză și maghiară, pentru expozițiile și manifestările cultural-artistice organizate de Muzeul Țării Crișurilor – realizate de Secția de Relații Publice și Expoziții.

2. SĂPĂTURI ARHEOLOGICE

Preventive

1. Oradea – Cetatea Oradea: aprilie - octombrie 2018 (D. Marta)

Evaluare și diagnostic intruziv:

1. Diagnostic intruziv Săcădat – siloz agricol august 2018 (G. Fazecaș)
2. Diagnostic intruziv: Roșiori – parc fotovoltaic (octombrie 2018) (G. Fazecaș)
3. Diagnostic intruziv: Oradea – str. Balogh Istvan: noiembrie 2018 (D. Marta)
4. Diagnostic intruziv pentru obiectivul din Oradea, str. Calea Sântandrei, nr. 2B, nr. cad. 11459, 175013, 199015, 192609, 192611, 200795, 200829, 201124, 201123, 201125 și 201601 (C. Toma)
5. Diagnostic intruziv drum de legătura Oradea – Santandrei (C. Ghemiș)
6. Diagnostic intruziv SC H. ESSERS. SRL (C. Ghemiș)
7. Diagnostic intruziv Suplacu de Barcău - 499, 1256, 1259, 2362, 4199, 4283.

Supraveghere arheologică:

1. Supraveghere arheologică pentru lucrarea „Alimentare cu energie termică la blocurile A.N.L.”, execută în Oradea, pe strada Balogh Istvan (C. Toma)

Evaluare de teren (periegheză):

Otomani, Sălacea, Valea lui Mihai, Șimian, Sălard, Șișterea, Giulești, Albiș, Buduslău, Abrămuț, Crestur, Fâncica, Petreu, Brădet, Buntești, Dumbrăvani, Ferice, Lelești, Poienii de Jos, Poienii de Sus, Săud, Stâncești, Dijir. (G. Fazecaș, D. Marta)

Roșiori, Diosig, Ciulești, Gurbesti, Nădar, Săliște, Spinuș (G. Fazecaș)

Studiu arheologic în vederea actualizării P.U.G.

Comuna Spinuș (G. Fazecaș)

Comunele Buduslău, Buntești, Abrămuț (G. Fazecaș, D. Marta)

Comuna Rieni (c. Ghemiș)

3. SESIUNI ȘTIINȚIFICE ȘI SIMPOZIOANE

Congresul internațional de studii româno–venețiene *Veneția și Europa Răsăriteană în secolele XIII–XVIII/Venezia e l’Europa Orientale tra il tardo Medioevo e l’Età moderna*“, ediția a IX-a, Veneția, 12-13 aprilie 2018 (dr. F. Ciure)

Congresul internațional de istorie a presei, Arad, 21-22 aprilie 2018 (dr. F. Ardelean)

Conferința *1918 – Sfârșit și început de drum. Transformări geopolitice în Europa Centrală și de Est*, Satu Mare, 26-28 aprilie 2018 (dr. G. Moisa)

Cercetări arheologice în spațiul transilvănean. Stratigrafie și cronologie, Deva, 10-11 mai 2018 (G. Fazecaș)

Conferința internațională *Relațiile româno-poloneze reflectate în documentele de arhivă*, Oradea, 10-11 mai 2018 (dr. F. Ciure, dr. G. Moisa)

Al 21-lea Simpozion al Societății paleontologice maghiare, Băile Felix 24-26 mai 2018 (dr. M. Venczel)

Sesiunea științifică anuală de comunicări științifice. Istorie-Arheologie, Oradea (dr. G. Moisa, dr. F. Ciure, T. Ciorba), 25 mai 2018

Conferință internațională dedicată Centenarului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918: „*Turismul rural românesc în contextul dezvoltării durabile. Actualitate și perspective*”, Ediția a XX-a, Vatra Dornei, 26-28 mai 2018 (dr. V. Todincă, dr. F. Ciocotișan)

Sesiunea anuală de comunicări științifice a Doctoranzilor în istorie, ediția a XIII-a, Universitatea din Oradea, 31 mai 2018 (C. Romînașu)

Sesiunea științifică a Universității din Oradea, Oradea, mai 2018 (dr. I. Crișan)

„Conferințele Unirii” organizate de Biblioteca Județeană „Gh. Șincai” din Oradea și Episcopia Greco-Catolică de Oradea în parteneriat cu Muzeul Țării Crișurilor, 7 iunie 2018 (P. Ardelean)

Settlement layouts, system and structure of the Otomani-Füzesabony Cultural Complex, Miskolc (Ungaria), 07-09 iunie 2018 (G. Fazecaș)

Simpozionul *Nicolae Iorga. Înțeleptul și marele secol românesc, 1918-2018*, Oradea (C. Romînașu), iunie 2018

Sesiunea științifică anuală a MCDR, Deva, 13-15 iunie 2018 (dr. C. Toma)

Conferința internațională „*War hecatomb*”, Cluj-Napoca, 13-16 iunie 2018 (dr. G. Moisa)

Congresul internațional al Culturii Române, Timișoara, 14-16 iunie 2018 (dr. F. Ardelean)

Al XVI-lea Simpozion anual al Asociației Europene de Paleontologia Vertebratelor, Universidade Nova de Lisboa, Caparica, Portugalia, 26 iunie-1 iulie 2018 (dr. M. Venczel)

Simpozionul *Conferințele Unirii*, organizat de Episcopia Greco-catolică de Oradea și Muzeul Țării Crișurilor din Oradea, 27 iunie 2018 (C. Romînașu)

Simpozionul Fundației Culturale Munții Apuseni, Oradea, iunie 2018 (I. Crișan)

Conferința de lansare a proiectului „Conservarea, protecția și promovarea naturii de ambele părți ale frontierei româno-ungare”, Incubatorul de Afaceri pentru Dezvoltarea Turistică Transfrontalieră din Vadu Crișului (R. Huza, dr. Venczel Marton), iunie 2019;

24th European Association of Archaeologists Meeting, Barcelona (Spania), 5-8 septembrie 2018 (Gruia Fazecaș)

Simpozionul „Cercetări Arheologice și Numismatice”, Muzeul Municipiului București, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, București 13-15 septembrie (dr. C. Toma)

Festivalul Internațional al Muzicii Mecanice, ediția a XI-a, organizat de Muzeul Științei și Tehnicii „Ștefan Procopiu” din cadrul Complexului Muzeal Național „Moldova”, Iași, 14-16 septembrie 2018 (dr. H. Hochhauser)

Școala de Toamnă „Știință. Cultură. Civilizație”, Oradea, 20-23 septembrie 2018 (P. Ardelean)

Conferința doctoranzilor în istorie, Cluj-Napoca, ediția a XIII-a, 21-22 septembrie 2018 (T. Ciorba)

Sesiunea Direcții și perspective în cercetarea arheologică actuală “In Memoriam Iuliu Paul”, 4-5 octombrie 2018, Alba Iulia (G.Fazecaș, dr. C.Ghemiș)

Conferința internațională *Muncă, bani, bănci, cultură și politică (sec. XVIII-2018)*, Oradea, 5-7 octombrie 2018 (dr. G. Moisa)

Conferință științifică internațională *Europa la... "spargerea lumii"*, 9-11 octombrie 2018 (dr. G. Moisa, dr. A. Chiriac)

Conferința *Bihorul și Marea Unire de la Alba Iulia*, Facultatea IRISPSC, Universitatea Oradea, 11 octombrie 2018 (dr. F. Ardelean)

Simpozionul internațional desfășurat sub egida Școlii Ardelene – Identitate națională și spirit European, Oradea, 11-13 octombrie 2018 (T. Ciorba)

Simpozionul internațional *Identitate națională și spirit european*, Oradea, 11-13 octombrie 2018 (dr. I.F.Pop)

Conferința preotească de toamnă organizată de Arhiepiscopia Ortodoxă a Aradului în cadrul Protopopiatului Sebiș, 15 octombrie 2018 (P. Ardelean)

Conferință despre Marea Unire, 17 octombrie 2018 (T. Ciorba)

Conferința internațională *Jurnalismul și literatura. Similitudini și diferențe*, Oradea, 18-19 octombrie 2018 (dr. F. Ardelean)

International Conference The End of an Era: World War One and the Birth of a New World Order 1848-1918-2018, Cluj-Napoca, 18-20 octombrie 2018 (dr. G. Moisa)

Simpozionul internațional Rolul profesiilor juridice în realizarea și desăvârșirea Marii Uniri, Primăria Municipiului Oradea, 19 octombrie 2018 (C. Romînașu)

Conferința *Centenarul Marii Uniri*, 24 octombrie 2018 (P. Ardelean)

Alocuțiune la dezvelirea plăcii cu participanții din comuna Sânnicolau Român la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia de la 1 Decembrie 1918, octombrie 2018 (dr. I. Crișan)

Zilele Academice clujene, Institutul Arhiva de Folclor a Academiei Române, Cluj-Napoca, octombrie 2018 (dr. V. Todincă, dr. F. Ciocotișan)

Conferința națională *Românii ardeleni în Primul Război Mondial*, Oradea, 1-3 noiembrie 2018 (dr. G. Moisa)

A 52 Sesiune Națională de Rapoarte Arheologice, Cluj-Napoca, 15-17 noiembrie 2018 (G. Fazecaș, dr. D. Marta, dr. C. Ghemiș)

Sesiunea României ardeleni în primul război mondial, Oradea, 1-3 noiembrie 2018 (dr. C. Ghemiș)

Simpozion organizat de Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria, Gyula, 10-11 noiembrie 2018 (P. Ardelean, dr. G. Moisa)

Conferința internațională *Teme și metode de cercetare în istorie și filologie*, Oradea, 14-16 noiembrie 2018 (dr. G. Moisa, C. Culiciu, dr. F. Ciure)

Conferința internațională *România, Slovacia, Cehia la 50 de ani de la invazia trupelor Pactului de la Varșovia*, Oradea, 16-17 noiembrie 2018 (dr. G. Moisa)

Conferința internațională *Contribuția românilor din Ungaria la Marea Unire și Rolul Armatei române în eliberarea Budapestei de trupele bolșevice*, Gyula, Ungaria, 16-18 noiembrie (dr. G. Moisa)

Conferința internațională Latinitate, romanitate, românitare, Chișinău, Republica Moldova, 22-24 noiembrie 2018 (dr. G. Moisa)

Conferința internațională a Centrului de studii interdisciplinare, Universitatea din Oradea, Oradea, noiembrie 2018 (I. Crișan)

Conferințele Marii Unirii de la 1 decembrie 1918, Sala Primăriei din Beiuș, noiembrie 2018 (dr. V. Todinca).

IV. EVOLUȚIA COLECȚIILOR

La finalul anului 2018, instituția noastră muzeală înregistra 460.326 de obiecte muzeale:

și un fond de carte de 51.932 buc.

I.Obiecte muzeale:

1.Secția Artă

12.677 buc și o valoare de 1.500.540,61 lei

2.Secția Științele Naturii

158.322 buc și o valoare de 50.563,00 lei

3.Secția Istorie

267.870 buc și o valoare de 456.042,12 lei

4.Secția Etnografie

20.414 buc și o valoare de 250.489,55 lei

5. Muzeul Memorial „Iosif Vulcan”

982 buc. și o valoare de 46.548,00 lei

6. Muzeul Memorial „Aurel Lazăr”

55 buc și o valoare de 16.113,50 lei

7. Muzeul Memorial “Ady Endre”

6 buc. și o valoare de 3.375,00

II.Fond carte :

1. Bibliotecă muzeu : 30.906 buc. și o val. de 131.286,62 lei

2. Bibliotecă Științele Naturii: 16.018 buc. și o val. de 17.897,00 lei.

V. PROIECTE CULTURAL-ȘTIINȚIFICE

1. ZILELE MUZEULUI ȚĂRII CRIȘURILOR, EDIȚIA A XXII-A, 13-18 mai 2018

Ediția a XXII-a a **Zilelor Muzeului Țării Crișurilor** a avut un program ce a inclus manifestări cultural-științifice dedicate publicului larg, precum și specialiștilor:

- Lansare de cărți:

Blaga Mihoc, Florina Ciure, **Tipărituri Chirilice în colecția de carte veche a Muzeului Țării Crișurilor (1643-1859). Catalog**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018. A prezentat Ioan Moldovan, directorul revistei Familia, seria a V-a;

Ronald Hochhauser, **Din istoria discului de gramofon și patefon. Catalog de colecție**, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2018. A prezentat conf.univ.dr. Florin Ardelean, Universitatea Oradea;

- Vernisajul expoziției **Carte tipărită în Editura Muzeului Țării Crișurilor între 1971-2018**
- **Noaptea muzeelor** (sub genericul **Muzeele orădene împreună!**, ediția a IV-a);
- **Conferințele Unirii**
- **Ziua Internațională a Muzeelor**

2. NOAPTEA MUZEELOR, MANIFESTARE EUROPEANĂ, EDIȚIA A XIV-A (sub genericul **Muzeele orădene împreună!**, ediția a IV-a), 19 mai 2018

Este o manifestare muzeală care s-a dovedit de succes la primele trei ediții. Și de această dată s-a propus un circuit al muzeelor care a inclus atât pe cele ale Muzeul Țării Crișurilor – Complex muzeal (Muzeele Memoriale “Iosif Vulcan”, “Aurel Lazăr” și “Ady Endre” și “Muzeul Țării Crișurilor”), cât și Muzeele Episcopiiilor Ortodoxe (str. Roman Ciorogariu nr.3), Greco-Catolice (str. Iuliu Maniu nr.1), Romano-Catolice (str. Șirul Canonicilor nr.2/A), Reformate (Piața Libertății nr.40), Muzeul Național Militar „Regele Ferdinand”, Filiala

Oradea (Calea Armatei nr.24/A), Muzeul Oraşului Oradea – Complex cultural, Turnul Primăriei, Centrul bisericesc expoziţional „Lorántffy Zsuzsana”, Sinagoga Neologă „Sion”. Această colaborare, care a fost coordonată de instituţia noastră şi pe care o dorim a fi de durată, a avut ca obiectiv să reunească, alături de muzeele Muzeului Ţării Crişurilor - Complex muzeal, colecţiile cultelor care au muzee, cu scopul, pe de o parte, să aducă în atenţia orădenilor valori ale patrimoniului mobil specific fiecărui cult şi, implicit, etniei aparţinătoare acestuia, iar, pe de altă parte, să demonstreze că prin muzee, în Oradea, respectul faţă de celălalt este o realitate.

3. TÎRGUL MEŞTERILOR POPULARI, EDIȚIA A XXV-A, 20–22 iulie 2018

La această prestigioasă manifestare au participat 146 de meşteri populari din zone etnografice cunoscute ale ţării (Maramureş, Bucovina, Moldova, Dobrogea, Muntenia, Oltenia, Banat, Transilvania, Bihor etc.), care au oferit publicului vizitator o diversitate impresionantă de obiecte create de aceştia: ceramică, obiecte de fier, lemn, papură şi împletituri din nuiele, piese textile, port popular tradiţional şi vestimentaţie inspirată din acesta, podoabe, pictură naivă, icoane pe sticlă, ouă încondeiate, sticlă, turtă dulce, plăcinte, colac secuiesc etc. Ca şi la celelalte ediţii, au fost invitaţi meşteri populari din Ungaria (turtă dulce, port popular, ceramică, podoabe, piese din metal etc.), Serbia (obiecte din lemn, machete de instalaţii tehnice) şi Camerun (măşti, podoabe etc.).

Şi la această ediţie au fost invitaţi să expună spre vânzare creaţii realizate de asociaţii unde activează copii cu dizabilităţi (Asociaţia „Down” Oradea, Centrul cu Profil Ocupaţional pentru Persoane cu Dizabilităţi Wilhelmina, Asociaţia Deficienţilor Locomotori Bihor, Asociaţia Alsterdorf Oradea).

În cele trei zile de desfăşurare târgul a oferit şi spectacole folclorice.

4. Proiecte de educaţie muzeală derulate

Proiectul *Blending Arts: Reading Painting*

Proiectul este un parteneriat încheiat între Universitatea *Emanuel* Oradea, licee din Oradea şi Muzeul Ţării Crişurilor. Acest proiect presupune organizarea unui calendar de întâlniri la secţia de artă a Muzeului pentru a *citi* un tablou ca exerciţiu de *Vorbire Creativă* pentru liceeni de la următoarele licee din Oradea: Liceul Teoretic *Ady Endre*, Colegiul Naţional *Mihai Eminescu*, Colegiul Naţional *Iosif Vulcan*, Colegiul Naţional *Emanuel Gojdu*, Colegiul Economic *Partenie Cosma*, Liceul Teologic Baptist *Emanuel*, Liceul Teologic Penticostal *Betel*, Colegiul Tehnic *Mihai Viteazul* din Oradea.

Proiectul îşi propune încurajarea şi dezvoltarea creativă a elevilor, dezvoltarea interesului studenţilor şi liceenilor pentru dezbateri şi argumentări culturale, crearea unui mediu de cooperare culturală între dascăli, studenţi şi liceeni. De asemenea, se doreşte a fi un exerciţiu de iniţiere în lumea artei, de încurajare a tinerilor să aibă convingeri proprii, să înţeleagă pictura şi de a le deschide apetitul pentru vizitarea muzeelor, nu ca o obligaţie, ci ca un loc de meditaţie şi recreere.

Proiectul încurajează fiecare licean în parte să vorbească, ajutându-l să-şi depăşească barierele timidităţii, să-şi formeze o gândire creativă, să se implice activ în viaţa comunităţii. Se doreşte asigurarea unui mediu plăcut, care să contribuie la formarea gândirii creative şi la un schimb cultural între liceeni, studenţi, profesori şi muzeografi.

Proiectul se întinde pe o durată de 8 luni, iar întâlnirile au loc la *Muzeul Ţării Crişurilor* o dată pe lună.

Echipa de proiect:

Prof.univ.dr.Magda Danciu, Universitatea *Emanuel* Oradea – coordonator de proiect
Conf.univ.dr. Oana Ecaterina Brînzaș, Universitatea *Emanuel* Oradea – membru de proiect
Lavinia Ungureanu, Muzeul Țării Crișurilor, muzeograf (pedagogie muzeală) – membru de proiect
Corina Georgiță, Muzeul Țării Crișurilor, muzeograf (pedagogie muzeală) – membru de proiect
Dacian Coita, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor”, președinte – membru de proiect
Florina Ciure, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor” – membru de proiect
Indig David, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor” – membru de proiect
Agata Chifor, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor” – membru de proiect
Simina Ștef, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor” – membru de proiect

Proiectul **Arta plastică și arta de a vorbi: imagini și cuvinte**

Proiectul este un parteneriat încheiat între Colegiul Național „Iosif Vulcan” din Oradea și Muzeul Țării Crișurilor și își propune să-i ajute pe elevi să integreze imaginea operei de artă în propriul univers de imagini, să-și dezvolte capacitățile de comunicare și să le faciliteze integrarea în spații culturale inedite. Proiectul presupune organizarea unor întâlniri lunare cu elevi din mai multe școli participante, în cadrul cărora aceștia vor învăța să *citească* un tablou și se vor lansa în dezbateri în limba engleză pe acea temă.

Echipa de proiect:

Prof. Holhoș Felicia, Colegiul Național „Iosif Vulcan” – coordonator de proiect
Prof. Sânziana Neșu, Colegiul național „Iosif Vulcan” – membru de proiect
Prof. Camelia Porumb, Colegiul Național „Emanuil Gojdu” - membru de proiect
Prof.Cristian Petruș, Colegiul Național „Mihai Eminescu” – membru de proiect
Prof. Andreea Ioana Ocoș, Liceul Teoretic Baptist „Emanuel” – membru de proiect
Prof. Delia Mela, Colegiul Tehnic „Mihai Viteazu”
Prof. Fazekas Csilla-Aniko, Liceul Teoretic „Ady Endre”
Prof. Ioana Junc, Liceul Teoretic Penticostal „Betel”
Prof. Lavinia Ștefănuț, Colegiul Economic „Partenie Cosma”
Prof. Angela Bungău, Școala Gimnazială „Avram Iancu” Oradea
Prof. Szekely-Răfan Stanca, Liceul Teoretic „Elf” Cluj-Napoca
Lavinia Ungureanu, Muzeul Țării Crișurilor, muzeograf (pedagogie muzeală) – membru de proiect
Corina Georgiță, Muzeul Țării Crișurilor, muzeograf (pedagogie muzeală) – membru de proiect
Agata Chifor, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor” – membru de proiect
Simina Ștef, Asociația „Prietenii Muzeului Țării Crișurilor” – membru de proiect

Alte programe de educație muzeală derulate cu elevii de la: Colegiul Național „Iosif Vulcan”, în cadrul proiectului educativ *Costumul tradițional românesc – expresie a identității naționale*; Școala Gimnazială „Nicolae Bălcescu”, în cadrul proiectului educativ *Să ne descoperim trecutul deschizând porțile muzeului*; Grădinița cu program prelungit nr.54 Oradea, în cadrul proiectului educativ interjudețean *Cufărul cu tradiții*, ediția a IV-a; Școala Generală nr. 1 Diosig, în cadrul proiectului educativ *Să ne descoperim trecutul deschizând*

porțile muzeului; Liceul Teoretic „Onisifor Ghibu”, în cadrul proiectului educativ *Bisericile de lemn din Țara Beiușului – Tezaur arhitectural al județului Bihor*.

5. Proiecte cu finanțare europeană:

a. Crearea de laboratoare de restaurare de înaltă performanță cu centrele Debrețin-Oradea (Acronym proiect: HUROMUZEUM 0901/024/2.5.1)

Lider de proiect: Consiliul Județean Hajdu-Bihar

Parteneri: Direcția Muzeelor din Județul Hajdu Bihar, Muzeul Deri Debrețin și Muzeul Țării Crișurilor - Complex muzeal.

Proiectul a început la 1 februarie 2011 și s-a încheiat în cursul anului 2012.

În 2018 au avut loc următoarele activități:

Întocmirea Raportului de Follow-up pentru proiectul HUROMUZEUM activitățile curente de management al proiectului după perioada de sustenabilitate și în perioada de întocmire a raportului de Follow-up, corespondență, schimb de experiență, organizarea grupului Comun de Specialiști, în colaborare cu Florian Heredea, Ildiko Szilagy, Popa Elisabeta, Precub Attila, Irene Mărginean, Carina Stanciu, Ardelean Elisabeta, Oana Băruță-Pitic și Luminița Manea

- Derularea corespondenței cu partenerii maghiari și cu Autoritatea de Management
- Ședință de lucru cu echipa de management al proiectului la Muzeul Déri din Debrețin pentru discutarea detaliilor privind raportul de sustenabilitate al proiectului
- Depunerea raportului.

b. Proiect: Reparații capitale și amenajări interioare sediul nou – Muzeul Țării Crișurilor Oradea – lucrări de amenajare incintă și amenajări speciale de muzeu

Programul de finanțare: Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa Prioritară 5 – Îmbunătățirea Mediului Urban și Conservarea, Protecția și Valorificarea Durabilă a Patrimoniului Cultural, Prioritatea de investiții 5.1. – Conservarea, Protejarea și Dezvoltarea Patrimoniului Natural și Cultural

Autoritate de management: Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene

Organism intermediar: Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest

Beneficiar: U.A.T. Județul Bihor prin Consiliul Județean Bihor

Manager de proiect: dr. Aurel Chiriac

Valoarea de investiție: 21.645.912,92 lei (inclusiv TVA)

Durată de implementare: 34 luni

Obiectivul general al proiectului: impulsionează dezvoltării locale și valorificarea patrimoniului cultural local prin restaurarea și punerea în valoare a Muzeului Țării Crișurilor ca obiectiv de patrimoniu cultural al municipiului Oradea.

c. Proiect ROHU-344: Romanian-Hungarian Cross-Border Education Center of Cultural and Historical Heritage

Lider de proiect: Teatrul Csonkonai Színház din Debrecen, respectiv Revista Culturală Varad din Oradea

Partener: Muzeul Țării Crișurilor

Program de finanțare: Interreg România-Ungaria, Apelul 3 – Restrâns pentru proiecte strategice, Linia de finanțare 6 C pentru Conservarea, Protejarea, Promovarea și Dezvoltarea Patrimoniului Național și Cultural

Valoare proiect: 2.900.000 euro

Contribuția muzeului: 55.349,54 euro.

Obiectivul proiectului este sa ofere vizitatorilor muzeului o experiență interactivă și modernă pentru Secțiile de Artă si Etnografie, situate la etajul 2 respectiv 3 al noii clădiri a muzeului. Scopul principal al proiectului este să creeze o ofertă culturală variată adresată turiștilor care vizitează județul Bihor și municipiul Oradea.

Durata proiectului: 36 luni, din iunie 2019